

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

HEM364.1 RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ
DERS BİLGİ KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ÜYELERİ/ ELEMANLARI

Doç.Dr. Esin CERİT

Dr.Öğr. Üyesi Gülay YILMAZ

Dr.Öğr. Üyesi Hacer DEMİRKOL

Arş.Gr.Seher DÖNER

YOZGAT

2025-2026

İÇİNDEKİLER TABLOSU

1. YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ	4
2. RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ.....	5
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı.....	5
2.2. Dersin İçeriği	5
2.3. Dersin Genel Hedefleri.....	5
2.4. Dersin Becerileri	5
2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri	6
2.6. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları	8
2.7. Dersin Değerlendirmesi.....	11
2.8. Eğitimde Öğrenciden Beklentiler.....	12
3. RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA LABORATUVARI ROTASYON LİSTESİ	13
4. RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ PROGRAM ÇIKTILARI İLEDERSİN ÖĞRENME HEDEFLERİ VE KONULARIN İLİŞKİSİ.....	16
5. UYGULAMA REHBERLERİ	25
5.1. GÖZLEM RAPORU YAZMA BECERİSİ REHBERİ	26
5.2. RUHSAL DURUM MUAYENESİ YAPMA BECERİSİ REHBERİ	28
5.3. ETKİLEŞİM/GÖRÜŞME YAPABİLME VE RAPOR EDEBİLME BECERİSİ REHBERİ	30
5.4. İNTİHAR RİSKİ DEĞERLENDİRME VE ÖNLEME BECERİSİ REHBERİ	32
5.5. ŞİDDET UYGULAMA RİSKİ DEĞERLENDİRME VE ÖNLEME BECERİSİ REHBERİ	33
5.6. GÖZLEM RAPORU YAZMA BECERİSİ REHBERİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ.....	35
5.7. RUHSAL DURUM MUAYENESİ YAPMA BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ.....	36
5.8. ETKİLEŞİM/GÖRÜŞME YAPABİLME VE RAPOR EDEBİLME BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ.....	38
5.9. İNTİHAR RİSKİ DEĞERLENDİRME VE ÖNLEME BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ.....	40

5.10. ŞİDDET UYGULAMA RİSKİ DEĞERLENDİRME VE ÖNLEME BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ.....	41
6. KLİNİK ÇALIŞMA İLKELERİ	45
7. GÜNLÜK KLİNİK ÇALIŞMA FORMU.....	47
8. FORMLAR.....	50
8.1.2025-2026 Eğitim Öğretim Yılı Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Genel Klinik Uygulama Değerlendirme Formu	
9. RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMLARI.....	64
10. UYGULAMA SINAVI ÖĞRENCİ İSTASYON LİSTESİ	71
11. YOBÜ ARAŞTIRMA HASTANESİ RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ROTASYONU.....	72
12. RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMASI ŞEHİR HASTANESİ GRUBU STAJ ROTASYONU.....	73
13. RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KAYNAK LİSTESİ.....	77
14. KANITLAR	79

1. YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ

Misyon: Sağlık bilimleri alanında toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesi amacıyla ekip çalışmasını benimseyen, etik bir anlayışla kendini sürekli geliştiren, evrensel gereksinimleri karşılayan, ülkemizin temel değerlerine uygun mesleki bilgi ve becerilerle donatılmış çağdaş bireyler yetiştirmek.

Vizyon: Bilimsel bakış açısıyla bilgi üretimine katkıda bulunan, çağdaş, mesleki ilke ve değerlere bağlı, bu ilkeler doğrultusunda hızlı, kaliteli ve etkili çözümler üreten mezunları ulusal ve uluslararası düzeyde tercih edilen, değişim ve gelişime açık bir yükseköğretim kurumu olmaktır.

Değerler: Adalet, özgürlük, hoşgörü, üretkenlik, girişimcilik, katılımcılık, kalite odaklılık, çevreye duyarlılık, hesap verilebilirlik.

Hemşirelik bölümü program amaçları;

1. Eğitim programının, mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini, çalışma alanlarını ve bu alanlarda üstlenecekleri rolleri belirten ve mesleki beklentileri tanımlayan amaçları olmalıdır.
2. Görev, yetki ve sorumluluklarını mesleki değerler ile etik ilkeler doğrultusunda etkili iletişim tekniklerini kullanarak, eğitim, yönetim, araştırma ve liderlik rollerine uygun faaliyetlerinde bulunur.
3. Hemşirelik mesleğinin rol ve işlevlerini yerine getirebilmek için yaşam boyu öğrenmeyi benimseyerek değişim ve gelişimleri izleyebilecek, gerekli kuramsal ve güncel bilgi, beceri ve tutuma sahip olacak.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1	Mesleki rol ve işlevleriyle ilgili temel bilgi, tutum ve beceriye sahiptir.
2	Hemşirelikle ilgili bilimsel ve güncel bilgiye ulaşır ve kullanır.
3	Hemşirelik bakımını, kanıta dayalı olarak hemşirelik süreci doğrultusunda uygular.
4	Hemşirelik uygulamalarını etik ilkeler ve yasal düzenlemeler doğrultusunda gerçekleştirir.
5	Bilişim ve bakım teknolojilerini hemşirelik uygulamalarında kullanır.
6	Birey/aile/toplum ve sağlık bakım ekibi üyeleriyle etkili iletişim kurar ve işbirliği içinde çalışır.
7	Hemşirelik alanına ilişkin bilimsel araştırma, proje ve etkinliklerde sorumluluk alır.
8	Hemşirelik uygulamalarında sorun çözme ve eleştirel düşünme becerilerini kullanır.
9	En az bir yabancı dili kullanarak alanındaki gelişmeleri izler ve meslektaşlarıyla paylaşır.
10	Yaşam boyu öğrenmeyi benimseyerek sürekli mesleki ve bireysel gelişimini sürdürür.

2. RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

İnsanı etkileyen içsel ve dışsal faktörleri, insan davranışlarını, davranışların olağan örüntülerini ve normalden sapma durumlarını, ruh sağlığını koruma, sürdürme ve geliştirmeyi, sağlıklı/hasta birey ve aileleriyle sistematik çalışmayı, ruhsal bozuklukları önleme, iyileştirme ve rehabilitasyon sürecinde ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinin işlevlerini, rollerini ve ilkelerini inceleyerek öğrencilerin bu alanlarda bilgi ve beceri kazanmasını amaçlamaktadır.

2.2. Dersin İçeriği

Bu ders, insan davranışı, psikiyatrik hastalara yönelik iletişim, ruh sağlığını koruma ve sürdürme, psikiyatrik hastalıklar ve bunların hemşirelik bakımı konularını içermektedir.

Dersin Genel Hedefleri

Bu dersi tamamladığında öğrenci:

1. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinin rol ve işlevleriyle ilgili temel bilgi, beceri ve tutuma sahiptir,
2. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği alanına özgü güncel, kanıta dayalı bilgileri kullanarak bütüncül bir bakım anlayışıyla bireye özgü bakım verir, verdiği bakımın etkisini değerlendirir ve kaydeder.
3. Bireyin ruh sağlığını koruma ve geliştirmede, yaşam boyu öğrenme gerekliliğini benimsemiş, araştırma ve incelemenin önemini kavrayıp teknolojik gelişmelerden yararlanabilir.
4. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği alanında karşılaşılabilecek etik sorunların çözümüne katkıda bulunabilir ve etik değerlerin gelişimini destekleyebilir.
5. Multidisipliner ekip anlayışı doğrultusunda birey, aile, toplum ve sağlık ekibi üyeleriyle etkili iletişim kurar ve işbirliği içerisinde çalışır.
6. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği alanındaki güncel uluslararası literatürü okuyup anlayarak farklı kültürlerin ruh sağlığı ve hastalıkları yaklaşımlarını tanıyarak ve bu bilgileri bakım süreçlerinde uygular.

2.3. Dersin Becerileri

Bu derste öğrencinin;

1. BİLİŞSEL ALAN

Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinin rol ve işlevlerini açıklar.

Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliğine özgü güncel ve kanıta dayalı bilgileri tanımlar.

Bütüncül bakım anlayışını açıklar ve bireye özgü bakım planlamasının kuramsal temellerini tartışır.

Verilen bakımın etkililiğini değerlendirme ve kayıt altına almanın önemini açıklar.

Ruh sağlığını koruma ve geliştirme yaklaşımlarını açıklar.

Ruh sağlığı hemşireliğinde araştırma ve kanıta dayalı uygulamaların önemini tartışır.

Ruh sağlığı alanında karşılaşılabilecek etik sorunları tanımlar.

Multidisipliner ekip anlayışını ve ekip üyelerinin rollerini açıklar.

Farklı kùltürlerin ruh sağlığı ve hastalıklara yönelik yaklaşımlarını tanımlar.

2. PSİKOMOTOR ALAN

Ruhsal durum değerlendirmesi yapar.

Bireye özgü bakım planı hazırlar.

Kanıta dayalı bilgileri kullanarak hemşirelik girişimlerini uygular.

Uyguladığı bakımın sonuçlarını değerlendirir ve uygun şekilde kayıt eder.

Ruh sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik uygulamaları gerçekleştirir.

Teknolojik gelişmeleri bakım süreçlerinde etkin şekilde kullanır.

Etik sorunlarla karşılaştığında uygun çözümleri geliştirir.

Multidisipliner ekip ile etkili iletişim kurar ve iş birliği içinde çalışır.

Kùltürel farklılıkları dikkate alarak bakım uygulamalarını gerçekleştirir.

3. DUYUŞSAL ALAN

Ruh sağlığı hemşireliğinin rol ve sorumluluklarını benimser.

Bütüncül ve birey merkezli bakım anlayışını içselleştirir.

Ruh sağlığını koruma ve geliştirmede sorumluluk alır.

Yaşam boyu öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirir.

Araştırma ve kanıta dayalı uygulamalara değer verir.

Mesleki etik ilkelere duyarlılık gösterir.

Multidisipliner ekip çalışmasına açık ve işbirlikçi tutum sergiler.

Farklı kùltürlere sayęı gösterir ve kùltürel duyarlılık geliştirir.

Uluslararası gelişmeleri takip etmeye istekli olur.

2.4. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Bu ders, yüz yüze olarak yürütülmektedir. Ders, sunum, tartışma, görsel işitsel materyaller, grup/bireysel çalışmalar, laboratuvar çalışması ve ödevlerin bir kombinasyonu olarak yürütülür. Dersin işleyişinde; aktif öğretim yöntemleri (anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası, akış şeması, vaka tartışması, sorun çözme, yansıtma ve klinik karar verme (hemşirelik süreci), ödev, örneklendirme/gösterim (video, film gösterimi ve tartışması), laboratuvar çalışmaları, gösterme ve gösterip yaptırma gibi yöntem ve teknikler) kullanılır. Ayrıca ders içeriğinde yer alan bazı konularda davetli konuşmacılar ve klinisyen hemşirelerin sunumları ve deneyimlerinden yararlanılır.

Öğrenciler, ders programında belirtilen kaynakları okumak, verilen ödevleri yönergesine göre hazırlamak ve zamanında teslim etmekle yükümlüdür. Kaynakların ders öncesinde okunması dersin başarılmaması için gereklidir. Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

Uygulama, öğretim elemanları ve klinik rehberler rehberliğinde T.C. Sağlık Bakanlığı Yozgat Şehir Hastanesi ve Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nde yürütülmektedir.

Bakım planlarının hazırlanmasında **Gordon'un** Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli ve **Watson İnsan Bakım Kuramı** kullanılmaktadır. Bakım planlarında ve ödevlerin hazırlığı sürecinde kanıta dayalı bakım uygulamalarından yararlanılması ve ilgili kaynaklara atıfta bulunulması gerekmektedir. Kanıtlara Web of Science, Pubmed, Google Akademik, Ulakbim, Dergi Park, org., edu. gibi ulusal ve uluslararası bilimsel içerikli web sitelerinden yararlanılarak ulaşılabilir. Kanıtlara ulaşılacak web sitelerinin adresleri aşağıda verilmiştir.

- CINAHL - <https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases>
- Cochrane Library- <https://www.cochranelibrary.com/>
- Oncology Nursing Society- <https://www.ons.org/>
- Rochester University Evidence-Based Resource Guide <https://www.urmc.rochester.edu/search.aspx?q=Evidence%20based>
- Ulakbim - <http://ulakbim.tubitak.gov.tr/>
- PubMed- <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
- Ovid - <https://www.ovid.com/site/index.jsp>
- ScienceDirect- <https://www.sciencedirect.com/>
- BMJ Evidence-Based Medicine - <https://ebm.bmj.com/>
- HEMAR-G - <http://hemarge.org.tr/>
- Opengrey- <http://opengrey.eu>
- NIHR- <https://www.nihr.ac.uk/>
- Sigma Global Nursing- <https://www.sigmanursing.org>
- Wiley Online Library <https://onlinelibrary.wiley.com/>
- APA-PsycINFO- <https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/>

- Proquest Nursing & Allied Health
https://www.proquest.com/productsservices/pq_nursingahs_shtml.html
- Joanna Briggs Institute- <http://joannabriggs.org>
- EBSCQ- <https://www.ebsco.com>
- Campbell Collaboration - <https://www.campbellcollaboration.org/>
- York Univesity of Evidence-Based Nursing Center<https://www.york.ac.uk/healthsciences>
- Agency for Healthcare Research and Quality(AHRQ)- <https://www.ahrq.gov/>

2.5. Dersin İçeriğinde Ele Alınan Hemşirelik Tanıları

Dersler hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde hemşirelik problem çözme süreci basamakları üzerinden planlanır ve anlatılır. Bu bakış açısını güçlendirmek üzere bu derste ele alınacak hemşirelik tanıları aşağıdaki gibidir. İlgili tanının ne zaman işleneceği dersin haftalık ders programında da belirtilmiştir. Öğrenciler bakımını üstlendikleri bireyin durumunun gerektirdiği diğer hemşirelik tanılarına ek olarak, dönem boyunca aşağıda belirtilen hemşirelik tanılarını ve uygulamalarını öğrenmekle özellikle yükümlüdür. Bu hususta aşağıda yer alan tanımlar bakım planı oluştururken derse yönelik sık kullanılan tanımlardır;

1.1 Başa Çıkma ve Stres Toleransı
Etkisiz Baş Etme
Aile Baş Etmesinde Yetersizlik
Savunucu Baş Etme
Etkisiz Toplumsal Baş Etme
Stres Aşırı Yüklenmesi
Güçsüzlük
Umutsuzluk
Manevi Sıkıntı
Manevi Sıkıntı Riski
Karar Vermede Çatışma
1.2 Benlik Algısı
Kronik Düşük Benlik Saygısı
Durumsal Düşük Benlik Saygısı
Düşük Benlik Saygısı Riski

Beden İmajında Bozulma
Kimlik Karmaşası
Etkisiz Rol Performansı
1.3 Algı ve Biliş
Düşünce Süreçlerinde Bozulma
Duyusal Algıda Bozulma (işitsel/görsel vb.)
Akut Konfüzyon
Kronik Konfüzyon
Bellek Bozukluğu
Sözel İletişimde Bozulma
1.4 Duygudurum ve Anksiyete
Anksiyete (hafif, orta, şiddetli, panik)
Korku
Yas
Karmaşık Yas
Travma Sonrası Sendrom
Travma Sonrası Sendrom Riski
1.5 Uyku – Dinlenme
Uyku Örüntüsünde Bozulma
Dinlenmede Bozulma
1.6 Şiddet ve Kendine Zarar Verme
Kendine Yönelik Şiddet Riski
İntihar Riski
Kendine Zarar Verme
Başkalarına Yönelik Şiddet Riski

Şiddet Davranışı
1.7 Sağlık Yönetimi
Etkisiz Sağlık Yönetimi
Sağlık Bakımında Yetersizlik
Tedaviye Uyumda Yetersizlik
Etkisiz İlaç Yönetimi
2. AİLE SÜREÇLERİNE İLİŞKİN TANILAR
2.1 Aile İşlevselliği
Aile Süreçlerinde Bozulma
Aile Süreçlerinde Bozulma Riski
İşlevsel Olmayan Aile Süreçleri
Engellenmiş Aile Baş Etmesi
Ailenin Sağlığı Geliştirmeye Hazır Oluşu
2.2 Ebeveynlik
Etkisiz Ebeveynlik
Ebeveynlikte Yetersizlik Riski
Bağlanmada Bozulma
Bağlanma Riski
2.3 Bakım Verici Rolü
Bakım Verici Rol Zorlanması
Bakım Verici Rol Zorlanması Riski
2.4 Aile İçi Şiddet ve Güvenlik
İstismar Riski
Çocuk İhmali Riski
Eş İstismarı Riski
3. TOPLUM RUH SAĞLIĞINA İLİŞKİN TANILAR

3.1 Sosyal Etkileşim
Sosyal İzolasyon
Sosyal Etkileşimde Bozulma
Yalnızlık
Toplumsal İzolasyon Riski
3.3 Risk Grupları ve Toplumsal Stresörler
Madde Kullanımına Eğilim
Şiddet Riski
Travmaya Maruz Kalma Riski
Göç ve Yer Değiştirme Stresi
4. PSİKIYATRİK DURUMLARLA SIK KULLANILAN EK TANILAR
Beslenmede Dengesizlik
Kendine Bakım Eksikliği
Aktivite İntoleransı
Cinsel İşlev Bozukluğu
Sosyal Geri Çekilme (NANDA International. (2024–2026). NANDA-I Hemşirelik Tanıları: Tanımlar ve Sınıflandırma)

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Bu ders uygulamalı bir ders olduğu için derslerin %20'sinden (2 gün uygulama, 16 saat teorik) fazlasına devam etmeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Laboratuvar ve benzeri derslerden başarılı olmak için, öğrenci devam şartını yerine getirmiş olsa bile, birimlerin uygulama esaslarında belirtilen uygulamaları başarı ile tamamlamak zorundadır. Devamsızlıkları nedeniyle başarısız sayılan öğrencilerin listesi, yarıyılın/yılın son haftası içinde ilan edilir. Dersin değerlendirilmesi bir ara sınav, bir yarıyıl sonu sınavı ve uygulama notu ile yapılır. Dersin değerlendirilmesinde; Yozgat Bozok Üniversitesi Sınav Yönetmeliği, Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları ve Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar uygulanır. Uygulama notu; uygulama

sınavının %25'i ve klinik uygulama değerlendirme notunun (mini quiz, vaka, eğitim, bakım planı, klinik değerlendirme) %75'i dikkate alınarak hesaplanır.

Tablo 1. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersinin Değerlendirilmesi

Değerlendirme yöntemi	Dönem içi etkinlikler notu	Dönem sonu etkinlikler notu	Başarı Notu
Sınavlar	Ara sınav notu (%50) +Uygulama notu (%50)	Yarıyıl sonu sınavı notu (%50) Ara sınav notu +Uygulama notu (%50)	Dönem içi etkinlikler notu (%50) + Dönem sonu etkinlikler notu (%50)
Uygulama Notu			
OSCE sınavı		%25	
Klinik uygulama değerlendirme notu		%75	

2.7. Eğitimde Öğrenciden Beklentiler

1. Ders Belgelerini Okumak: Öğrencilerin dersin beklentilerini anlamak için tüm ders belgelerini (ör. Ders Bilgi Kitapçığı, ödevler) okumaları önemlidir. Bu, öğrencilerin tüm ders etkinliklerini uygun şekilde planlamasına olanak tanır.
2. Ders başarısı için derse katılım çok önemlidir. Yüz yüze bir derste, öğrenci katılımı, öğrenim planında belirtilen derslere düzenli olarak giriş yapmak, hazırlanmak ve öğretim elemanları tarafından **gerekli görülen tüm akademik faaliyetlere katılmak** olarak tanımlanır.
3. Zaman Yönetimi: Derslerde zamanı ve derse katılımı dikkate almalıdır. Bu nedenle, öğrencinin iyi organize olması ve **dersin programına ve önemli tarihlerine dikkat etmesi** gerekir.
4. Akademik Dürüstlük: Akademik dürüstlük, derslerin temel taşıdır. Herhangi bir kopya, aşırma vb. etik ihlal, öğrencinin değerlendirmesinde dikkate alınır.
5. Gerekli Materyalleri Edinme: Öğrenciler açık erişimle ulaşabildiği kütüphane kaynaklarının yanı sıra gerekli ders kitapları, laboratuvar materyalleri vb. gerekli tüm ders materyallerini edinmelidir.
6. İletişimde Kalma: Derste öğrencilerin akranları ve öğretim elemanları ile etkileşimi, oldukça önemlidir. Öğrenciler, öğrenmeyi kolaylaştırmak için derslerde tüm iletişim kanallarını kullanarak aktif rol almalıdırlar.

7. Kıyafet ve Davranış: Tüm eğitimlerde öğrenciler, görgü kurallarına uygun kıyafetle hazır bulunma ve davranma sorumluluğuna sahiptir.

Dersler hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde hemşirelik problem çözme süreci basamakları üzerinden anlatılmakta olup klinik uygulamalarda öğrencilerden bakım verdikleri her birey için bakım planı yapması istenmektedir. Klinik ve saha uygulamalarında tüm öğrencilere öğrenmede fırsat eşitliği sağlayacak biçimde rotasyon planı yapılarak öğrencilerle paylaşılmaktadır.

Klinik/Saha Uygulaması	Klinik/Saha Uygulamasındaki	Dersin Öğrenme Çıktısı ile İlişkisi	Program Çıktısı ile İlişkisi
Rotasyon Kurumunun Adı	Becerinin Adı		
Yozgat Bozok Üniversitesi Araştırma Ve uygulam Hastanesi Yozgat Şehir Hastanesi	Hasta birey ve ailesine yönelik bütüncül bakım verme	ÖÇ 1, ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7, PÇ9

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersine ilişkin sorularınızı öğretim elemanına aşağıdaki e-mail adreslerinden iletebilirsiniz.

Öğretim Elemanları	İletişim/mail adresi
Doç.Dr. Esin CERİT	esin.cerit@yobu.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Gülay YILMAZ	gulay.yilmaz@yobu.edu.tr
Dr.Öğr. Üyesi Hacer DEMİRKOL	hacer.demirkol@yobu.edu.tr
Arş.Gör.Seher DÖNER	seher.doner@yobu.edu.tr

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA LABORATUVARI ÖĞRENCİ LİSTESİ

İSTASYONLAR	1.İSTASYON	2.İSTASYON	1.İSTASYON
KLİNİK BECERİLER	- Ruhsal durum muayenesi yapma - Gözlem yapma - -Görüşme Raporu Yazma - İntihar riski olan bireye yaklaşım becerisi - Şiddet riski olan bireye yaklaşım becerisi	- Ruhsal durum muayenesi yapma - Gözlem yapma - Görüşme Raporu Yazma - İntihar riski olan bireye yaklaşım becerisi - Şiddet riski olan bireye yaklaşım becerisi	- Ruhsal durum muayenesi yapma - Gözlem yapma - Görüşme Raporu Yazma - İntihar riski olan bireye yaklaşım becerisi - Şiddet riski olan bireye yaklaşım becerisi
GEREKLİ MALZEMELER	Simüle Hasta	Simüle Hasta	Simüle Hasta
UYGULAMANIN YERİ	Seminer Salonu	Seminer Salonu	Seminer Salonu
SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI	Esin CERİT	Hacer DEMİRKOL	Seher Döner
TARİH	ÖĞRENCİ ADI- SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI
	BURAK BUĞRA KOÇSOY HATİCE NUR LEKESİZ YAPRAK MATUR MARYAM NADHEER YOUNIS MISKHO İRFAN ORTAÇ	TUĞBA BOLAT ÖZLEM BULUT BERFİN CAN ÇİÇEK ÇALIŞ MUHAMMED EMİN ÇAYCI	ALİ SEFA ARSLAN PINAR TOPBAŞ HAZAL MEŞE BEYZA TAŞDEMİR

MEHMET BATUHAN OVAT	AYÇA ÇELİK	RUKİYE KILIÇ
NİDA ÖZAKTÜRK	FATİMA BEYZA ÇELİK	KADRIYE ARI
MELİKŞAH ÖZÇUR	ZELAL DEMİR	NURSENA PERVİN ÇALMAN
NİSANUR ÖZDEN	HATİCE KÜBRA DİLMEN	NEŞE YILDIZ
GAMZE NUR PALİT	SENANUR DOĞAN	MELİSSA HABERCİ
MAKBULE PELTEK	CEYLİN DUMAN	BETÜL TÜRKDOĞAN
OMOBUKOLA TAIWO REUBEN	HAVVANUR DUYGU	YAĞMUR KORKMAZ
DURŞUN SİPAHİ	ATACAN DÜZ	YAĞMUR ÇAĞLA DEMİRCİ
MUSTAFA ŞAHİN	BEYZA ERDOĞAN	DÖNE İLAYDA MUTLU
SİNAN ŞANAL	ZELİHA EREN	AZRA MENTEŞ
SİLA ÜLGER	ESMA FİDAN	MERVE OYMAK
TOLGA YAVUZ ATMACA	FATMA NUR GENÇAY	ŞEVVAL ÖZDİN
GÖZDE YETER	FATMA NUR GÜLER	MERVE NUR SERİN
ASİYE YILDIZ	BÜŞRA NUR GÜZEL	FATMA NUR ŞAHİNOL
AYŞE NUR YILDIZHAN	ADUL İNANPOLAT	BÜŞRA ÇİMEN
DEMET YILMAZ	EFE KARAEVLİ	CEREN DEMİR
ELİF YILMAZ	SİLA KARAOĞLAN	ŞEYDANUR KILIÇ
AYŞENUR YOSUN	GÖKÇE NUR KAYA	ŞENGÜL YOZGATLI
FİRDEVS BAHÇECİ	SUDENAZ KAYA	ELİF AKILICA
BERAT BAKIRCI	İREM SULTAN AKGÜL	TUANA TÜRK
SECEM BAŞ	BÜŞRA AKKAN	NABİLA MOHAMED ADAN
AYŞE SİLA BELEN	SALİH AKYOL	FEYZA NUR GÖKDEMİR
FATMANUR BİLGİN	AHMET YİĞİT ALBAYRAK	ZEYNEP KÜÇÇÜK
ASLIHAN AYDOĞAN	İREM NUR ALİM	RÜMEYSA DEMİR
HİLAY AYÇA BAĞCI	FURKAN ALTUN	ALİ ESAT DEMİRTAŞ
	BEYZANUR ARS	ZEHRA BULUCU
	NAZİR KAAAN ARSLAN	ESMA NUR ATEŞ
		SEREN KUŞ
		MEVHİBE GÜLEÇ

RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI, ÖĞRENME, PROGRAM ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ İLE İLİŞKİSİ

Tarih	Saat	Konu ve İçeriği ve hedefleri	Dersi Verecek Öğretim Elemanı	Öğretim ve değerlendirme yöntemi	Dersin Öğrenme Çıktısı	Program Çıktısı (PÇ)	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
09.02.2026	08:00-16:00	Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
10.02.2026	13:30-17:15	Ders açılışı 1. Dersin öğretim elemanları ile tanışma 2. Dersin amacı ve önemi 3. Dersin hedefleri 4. Dersin içeriğinin açıklanması 5. Dersin yürütülüş biçiminin açıklanması 6. Dersin değerlendirilmesinin açıklanması 7. Derste kullanılacak kaynakların açıklanması 8.Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğine Giriş Ve Tarihçe	Tüm öğretim elemanları/ Doç.Dr.Esin CERİT	Soru-cevap	1,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,4	1,2,3,4	3,5,10

		9.Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğinde Terapötik Ortam Ve İletişim							
16.02.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner						
17.02.2026		1. Ruhsal Hastalıkları Ve Psikotrop İlaçları Anlamada Biyolojik Temeller 2. Ruhsal Durum Muayenesi	Doç.Dr.Esin CERİT	Sunum tartışma Soru cevap Beyin fırtınası	1,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,4	1,2,3,4	3,5,10
23.02.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
24.02.2026		Stres ve Stres Yönetimi-Kriz ve Krize Müdahale	Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol	Sunum tartışma Soru cevap Çoktan seçmeli	1,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,4	1,2,3,4	3,5,10
02.03.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit	Klinik uygulama					

			Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Bakım planı					
03.03.2026		Anksiyete Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı • Panik Bozukluk • Sosyal Fobi • Özgül Fobi • Ayrılma Anksiyetesi • Seçici Konuşmazlık (Mutizm) • Yaygın Anksiyete Bozukluğu • Madde ve İlacın Yol Açtığı Anksiyete Bozuklukları Fiziksel Hastalığı Olan Bireylerde Görülen Psikososyal Sorunlar ve Konsültasyon – Liyezon Psikiyatri Hemşireliği	Doç.Dr. Esin Cerit	Sunum tartışma Soru cevap	1,3,4	1,2,3,4,5,6,7,	2,4	1,2,3,4	3,5,10
09.03.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
10.03.2026		Şizofreni, Diğer Psikotik Bozukluklar ve Hemşirelik Yaklaşımı		Sunum tartışma Soru cevap	1,3,4,5	1,2,4,5,6,7,8	2,4	1,2,3,4	3,5,10

		• Şizofreni • Şizofreniform Bozukluk • Şizoaffektif Bozukluk • Sanrısız Bozukluk • Kısa Psikotik Bozukluk • Paylaşılmış Psikotik Bozukluk	Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol	Çoktan seçmeli					
16.03.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
12.03.2026		Depresyon Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı • Major Depresyon • Distimi • Premenstrüel Disfori • Madde ve İlaça Bağlı Depresyon • Başka Bir Sağlık Durumuna Bağlı Depresyon • Tanımlanmamış Depresyon	Dr.Öğr.Üyesi Hacer DEMİRKOL	Sunum tartışma Soru cevap Çoktan seçmeli	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,4,17,23,19	1,2,3,4	3,5,10
23.03.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					

19.03.2026		Kişilik Bozukluğu Olan Bireyler ve Hemşirelik Yaklaşımı Adli Psikiyatri, Hasta Hakları ve Etik Konular	Doç.Dr. Esin Cerit	Sunum tartışma Soru cevap Çoktan seçmeli	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,7,9	1,2,3,4,5	3,5,10
30.03.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması		OSCE					
26.03.2026		İki Uçlu (Bipolar) Bozukluklar ve Hemşirelik Yaklaşımı • Bipolar Bozukluk I • Bipolar Bozukluk II • Siklotimik Bozukluk • Tanımlanmamış İki Uçlu Bozukluk	Dr.Öğr.Üyesi Gülay YLMAZ	Sunum tartışma Soru cevap Çoktan seçmeli	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,3,5,7	1,2,3,4,5	3,5,10
06.04.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
07.04.2026		Uyku-Uyanıklık Bozuklukları Ve Hemşirelik Yaklaşımı Travma, Stresörle İlişkili Bozukluklar Ve Hemşirelik Yaklaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Gülay YLMAZ	Sunum tartışma Soru cevap Çoktan seçmeli	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,3,5,7	1,2,3,4,5	3,5,10
		11.04.2026 - 19.04.2026	ARA SINAV						

20.04.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
21.04.2026		Disosiyatif Bozukluklar Ve Hemşirelik Yaklaşımı • Disosiyatif amnezi • Disosiyatif kimlik bozukluğu • Depersonalizasyon bozukluğu • Derealizasyon bozukluğu Nörobilişsel Bozukluklar ve Hemşirelik Yaklaşımı • Deliryum • Demans • Amnestik Bozukluklar • Diğer Kognitif Bozukluklar	Doç.Dr. Esin Cerit		1,2,3,4	1,2,3,4,5,6,7,8	2,3,5,7	1,2,3,4,5	3,5,10
27.04.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner						
28.04.2026		BESLENME - YEME BOZUKLUKLARI Ve HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI	Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol	Sunum tartışma Soru cevap	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	4,5,7,9,10,12,18	1,2	3,5

		CİNSEL İŞLEV BOZUKLUKLARI Ve HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI • Cinsel Sapkınlık (Parafili) Bozuklukları •Cinsel Kimliğinden Yakınma Bozukluğu		Çoktan seçmeli					
04.05.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
05.05.2026		Acil Psikiyatri Hemşireliği Psikiyatrik Rehabilitasyon Ve Aile	Doç.Dr. Esin Cerit	Klinik uygulama Bakım planı	1,2,3,4	1,2,3,4,5,6,7,8	4,5,7,9,10,12,18	1,2	3,5
11.05.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması	Doç.Dr. Esin Cerit Dr.Öğr.Üyesi Hacer Demirkol Arş.Gör. Seher Döner	Klinik uygulama Bakım planı					
12.05.2026		Bağımlılıkta Bakım, Tedavi ve Rehabilitasyonda Hemşirenin Rolü Derse İlişkin Sözlü Geribildirim Alma	Doç.Dr. Esin Cerit	Sunum tartışma Soru cevap Çoktan seçmeli	1,2,3,4,5	1,2,3,4,5,6,7,8	2,3,4,5, 21	1,2	3,5

18.05.2026		Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulaması		Klinik uygulama Bakım planı	1,2,3,4	1,2,3,4,5,6,7,8	2,3,5,7	1,2,3,4,5	3,5,10
19.05.2026		19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA, GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI							
02.06.2026 - 14.06.2026 FİNAL SINAVI									

HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

Sağlığın Sosyal Becerileri

1. Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)
2. Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)
3. Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)
4. Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)
5. Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)

Sürdürülebilir Kalkınma İçin KÜRESEL AMAÇLAR

Hasta Güvenliği Hedefleri

1. Basınç yaralarının önlenmesi
2. Bilgi güvenliği
3. Güvenli cerrahi
4. Güvenli doğum
5. Güvenli hasta devri
6. Hatalardan öğrenme
7. Hasta ve hasta yakını katılımı
8. Hastaların doğru tanımlanması
9. Hasta düşmelerinin önlenmesi
10. Hastaların güvenli transferi
11. Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi
12. İlaç güvenliği
13. Kan güvenliği ve yönetimi
14. Kardiyak arrest yönetimi
15. Malzeme ve cihaz güvenliği
16. Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği
17. Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele
18. Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi
19. Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele
20. Radyasyon güvenliği
21. Teşhiste hasta güvenliği
22. Tesis güvenliği
23. Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi

RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BECERİ REHBERLERİ

	T.C	Doküman No:	
	YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ		
	SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ	Yayın Tarihi:	
	RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ	Revizyon No:	
	BECERİ REHBERİ	Revizyon Tarihi:	
		Sayfa No:	
1- Yetersiz: Basamağın hiç uygulanmaması ya da sırasında, doğru uygulanmaması. 2- Geliştirilmesi Gerekir: Basamağın doğru ve sırasında uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması. 3- Yeterli: Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması.			
Öğrenci Adı-Soyadı:		Öğrenci No:	
Uygulama Tarihleri:			

GÖZLEM RAPORU YAZMA BECERİSİ REHBERİ

İşlem Sırası	İşlem Basamakları	1	2	3
1	Bireyin var olan davranışlarını objektif bir şekilde gözlemler			
2	Gözlem yaparken bireyi bütüncül (genel görünüm, konuşma, tedaviye tepkisi, uyku düzeni, yeme içme özellikleri, iletişim özellikleri, ruhsal durumu vb.) olarak değerlendirir			
3	Bireyi birlikte olunan zaman dilimi boyunca gözlem yapmaya özen gösterir.			
4	Gözlem yaparken bireyi rahatsız edici yaklaşımda (mahremiyetine özen gösterme ve bireyde sürekli izleniyormuş hissi oluşturmama oluşturmama) bulunmamaya özen gösterir			
5	Gözlemleri uygun bir şekilde kaydeder (tükenmez kalem kullanımı, imzanın olması) ve ekip üyelerine aktarır.			
	Toplam Puan			
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:				
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:				

	T.C	Doküman No:	
	YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ		
	SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ	Yayın Tarihi:	
	RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ	Revizyon No:	
	BECERİ REHBERİ	Revizyon Tarihi:	
		Sayfa No:	
4- Yetersiz: Basamağın hiç uygulanmaması ya da sırasında, doğru uygulanmaması. 5- Geliştirilmesi Gerekir: Basamağın doğru ve sırasında uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması. 6- Yeterli: Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması.			
Öğrenci Adı-Soyadı:		Öğrenci No:	
Uygulama Tarihleri:			

RUHSAL DURUM MUAYENESİ YAPMA BECERİSİ REHBERİ

	İŞLEM BASAMAKLARI	1	2	3
1	Fizyolojik işlevler (uyku, beslenme, boşaltım, cinsellik) değerlendirir.			
2	Bilinç durumu (bilinç açık, letarji, stupor, koma) değerlendirir.			
3	Genel görünüm (bedensel gelişim düzeyi, postür, kıyafet, öz bakım, yara izleri, vücut bütünlüğü vb.) değerlendirir.			
4	Sözlü ve sözsüz davranışlar değerlendirir (harekette artma-azalma, jest ve mimikler, göz teması kurma, vb.)			
5	Dil yeteneği (apraksisi, afazi vb.) ve iletişim becerileri (iletişimi başlatma ve sürdürme yeteneği vb.) değerlendirir.			
6	Dikkat (spontan-istemli dikkat, sürekli dikkat; dikkatte artma-azalma) değerlendirir.			
7	Anlık, yakın ve uzak bellek değerlendirir.			
8	Motor beceriler (dişlerini fırçalama, merdiven çıkma, düğme ilikleme vb.)			

	değerlendirir.			
9	Kişi, yer ve zaman yönelimi değerlendirir.			
10	Duygulanım ve duygudurum elem (çökkün, anhedoni vb.) ve haz yönünde (öfori, neşe vb.) artışa göre değerlendirir.			
11	Algılama (halüsinasyon, illüzyon, depersonalizasyon, derealizasyonvb.) değerlendirir.			
12	Düşünce içeriği (sanrı, obsesyon vb.) ve akışı (fikir uçuşması, klang çağrışım vb.) değerlendirir.			
13	Yargılama (neden-sonuç ilişkisi kurarak makul kararlar verme) değerlendirir.			
14	Soyut kavramaları anlama ve kullanma yeteneği değerlendirir.			
15	İç görü değerlendirir.			
16	Gerçeği değerlendirme becerisi değerlendirir.			
17	Yürütücü işlev becerisi (davranışları planlama ve uygulama, çoklu görevleri yerine getirme, problem çözme becerileri vb.) değerlendirir.			
18	Matematiksel işlem yürütme becerisi değerlendirir.			
19	Entelektüel bilgi düzeyi (gündemi takip etme, bilgi birikimi vb.) değerlendirir.			
20	Benlik algısı (kendine yönelik görüşleri, öz güven vb.) değerlendirir.			

Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:

Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:

	T.C YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BECERİ REHBERİ	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Revizyon Tarihi:	
		Sayfa No:	

1-**Yetersiz:** Basamağın hiç uygulanmaması ya da sırasında, doğru uygulanmaması.

2-**Geliştirilmesi Gerekir:** Basamağın doğru ve sırasında uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması.

3-**Yeterli:** Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması.

Öğrenci Adı-Soyadı: _____ **Öğrenci No:** _____

Uygulama Tarihleri: _____

ETKİLEŞİM/GÖRÜŞME YAPABİLME VE RAPOR EDEBİLME BECERİSİ REHBERİ

	İŞLEM BASAMAKLARI	1	2	3
1	Görüşmenin süresi, konusu, amaçları ve yapılacağı yer belirlenir.			
2	Görüşme ortamı sakın ve rahat olacak şekilde (ısı, ışık, karşılıklı oturma düzenin olması vb.) düzenlenir.			
3	Kendini tanıtır, görüşme amacı ve süresi hakkında hastayı bilgilendirir ve ondan da bu süre içinde rahatça konuşabilmesi için izin ister.			
4	Görüşme sırasında elde edilen bilgiler, hastanın onayı olmadan yalnızca bakım ve tedavi sürecinde görevli ekip ile paylaşılacaktır; başka kimseyle paylaşılmayacağı konusunda güvence verir.			
5	Hastanın söylediklerine odaklanılır, empatik bir şekilde yanıt verir.			
6	Görüşme esnasında terapötik iletişim teknikleri (soru sorma, varlığını sunma, gözlemleri iletme, karşılaştırma, açıklığa kavuşturma, konuya odaklama, özetleme, rol oynama, yansıtma, gerçeğe oryante etme, bilgi verme, aktif dinleme, sessizliği kullanma, empati, plan yapmaya karar vermeye cesaretlendirme, geri bildirim verme..) kullanır.			

7	Bireyin duygularını ifade etmesini kolaylaştırmak için yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturur.			
8	Göz teması kurularak ve etkili beden dili kullanımına özen göstererek (baş sallanarak ve küçük sözlü onaylarla (örneğin "Evet", "Anlıyorum") hastanın kendini rahatça ifade etmesini sağlanır.			
9	Görüşme sırasında kısa kısa notlar alınır, sürekli ve aşırı not almaktan kaçınır.			
10	Hastanın görüşme esnasında sosyo-demografik verileri, psikososyal öyküsü ve ruhsal durumu değerlendirir.			
11	Görüşmeyi bitirmeden önce, yapılan görüşme sırasında konuşulan önemli noktaları özetlenir ve hastanın herhangi bir ek sorusunun olup olmadığını sorar.			
12	Sonraki görüşme için planlama yapar.			
13	Hastadan görüşmeye ilişkin geri bildirim alır, hastanın görüşmeye yönelik tepkisi değerlendirir.			
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:				
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:				

	T.C YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BECERİ REHBERİ	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Revizyon Tarihi:	
		Sayfa No:	

1- **Yetersiz:** Basamağın hiç uygulanmaması ya da sırasında, doğru uygulanmaması.

2- **Geliştirilmesi Gerekir:** Basamağın doğru ve sırasında uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması.

3- **Yeterli:** Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması.

Öğrenci Adı-Soyadı: _____ **Öğrenci No:** _____

Uygulama Tarihleri: _____

	İŞLEM BASAMAKLARI	1	2	3
1	Bireyin genel görünümü değerlendirir			
2	Bireyin gerçeği değerlendirme durumunu değerlendirir			
3	Bireyin duygu durumunu ve duygulanımını değerlendirir			
4	Bireyi intihar riskine yönelik değerlendirir			
5	Bireyin daha önceki intihar düşüncesini sorgular			
6	Bireyin daha önceki intihar girişimini sorgular			
7	Bireyin şimdiki durumuna göre intihar düşüncesini sorgular			
8	Bireyin şimdiki durumuna göre intihar girişimini sorgular			
9	Bireyin geçmişe intihar durumuna yönelik tetikleyicileri, stresörleri ve planını sorgular			
10	Bireyin şimdiki intihar durumuna yönelik tetikleyicileri, stresörleri ve planını sorgular			
11	İntihar riski ve durumuna göre ortamı değerlendirir			
12	İntihar riski durumuna göre ortamı düzenler			

13	Bireyin ziyaretçilerini intihar riski ve durumuna yönelik değerlendirir ve önlem alır			
14	Bireyin eşyalarını intihar riski ve durumuna yönelik değerlendirir ve önlem alır			
15	Bireyi yakın alanda ve sıkça gözlemler			
16	Bireyin ölüm ve ölme isteği ile ilgili düşüncelerini sorgular			
17	Bireyin düşüncelerini ve duygularını ifade etmesi için destekler			
18	Bireyin intihar düşüncelerini, planını ve girişimini sır olarak tutamayacağını bilir			
19	Bireyin intihar düşüncelerinin, planının ve girişiminin kabul edilmeyeceğini danışan ile görüşür			
20	Bireyin intihar düşünceleri, planı ve girişimi hakkında aile ile görüşür ve bilgi verir			
21	Bireyin intihar düşünceleri, planı ve girişimi hakkında ekip ile görüşür ve bilgi verir			
22	Birey ile intihar etmeme/güvenlik anlaşmasını yazılı olarak yapar			
23	Bireyin intihar girişiminde bulunması halinde prosedürü başlatır (adli vaka, tıbbi tedavi ve bakım, fiziki veya kimyasal, kısıtlama, yakın gözlem)			

Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:

Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:

	T.C YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ BECERİ REHBERİ	Doküman No:	
		Yayın Tarihi:	
		Revizyon No:	
		Revizyon Tarihi:	
		Sayfa No:	

1-**Yetersiz:** Basamağın hiç uygulanmaması ya da sırasında, doğru uygulanmaması.
2-**Geliştirilmesi Gerekir:** Basamağın doğru ve sırasında uygulanması, fakat eksikliklerin olması, eğiticinin hatırlatmasına gerek duyulması.
3-**Yeterli:** Basamağın duraklamadan ve yardıma gerek kalmadan doğru olarak ve sırasında uygulanması.

Öğrenci Adı-Soyadı: _____ **Öğrenci No:** _____

Uygulama Tarihleri: _____

ŞİDDET UYGULAMA RİSKİ DEĞERLENDİRME VE ÖNLEME BECERİSİ REHBERİ

	İŞLEM BASAMAKLARI	1	2	3
1	Bireyin genel görünümünü değerlendirir.			
2	Bireyin gerçeği algılama durumu değerlendirir.			
3	Bireyin halüsinasyon, sanrı ve düşmanlık duyguları gibi belirtilerinin varlığını değerlendirir.			
4	Bireyin önceki şiddet eylemleri, başkalarına veya eşyalara zarar verme durumunu değerlendirir.			
5	Bireyin hastaneye kabulü sırasında ve servis içindeki şiddet gösterme eğilimleri ile agresif davranışlarını değerlendirir.			
6	Birey yakın zamanlarda alkol veya madde kullanımı gibi risk faktörleri yönünden değerlendirir.			
7	Bireyin önceki şiddet davranışları varsa, bu durumun tetikleyicileri, şiddet uygulama biçimi ve ilgili diğer faktörleri değerlendirir.			
8	Bireyin öfke, fiziksel ve sözel impusif davranışları psikomotor ajitasyon, tehditkar tutumlar gibi işaretleri değerlendirir.			

9	Çalışma ortamındaki güvenlik faktörleri ve bireyin zarar verici materyale ulaşabilme durumu değerlendirir (kesici aletler, dar alanlar vb.).			
10	Şiddet riski oluştuğunda etkili bir iletişim kurularak birey sakinleştirilir ve güvenli bir ortam oluşturur.			
11	Bireyin duygu ve düşüncelerini ifade etmesine imkan verir.			
12	Bireyin duyguları anlamaya çalışılarak empatik bir dil kullanılır. Öfke seviyesini düşürmek için sakin bir yaklaşım sergiler.			
13	Şiddet riski yüksekse herhangi bir şiddet davranışının kabul edilmeyeceği açıkça ifade eder.			
14	Birey gerçeğe getirilir ve oryantasyonu sağlar.			
15	Bireye durumu açık ve net şekilde ifade edilir, tehditkar davranışların sonuçları hakkında bilgi verir.			
16	Fiziksel güvenliği sağlamak için çevresel risk faktörlerini ortadan kaldırır.			
17	Hastanenin güvenlik protokolüne (beyaz kod, kısıtlama vb.) göre hareket eder.			
18	Yaşanan süreci doğru şekilde raporlar ve belgeler.			
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:				
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:				

KAYNAKLAR

Pereira JM., Barradas FJD., Sequeira RMC., Marques MCP., Batista M., Galhardas M. Delirium in critically ill patients: risk factors modified by nurses. Revista de Enfermagem Referência Journal of Nursing Referência. 2016; 4(9):29-36

Doğu Ö, Kaya H. Yoğun Bakımda Deliryum ve Hemşirelik Bakımı. J hum rhythm - June 2017;3(2):81-84

Kutlu, F. Y. (Ed.). (2023). Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulama rehberi. İstanbul: İÜC Yayınevi.

Koç, M. (2016). Bipolar (ikiüçlü) ve ilişkili bozukluklar. Gürhan, N. (Editör), Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği içinde (s.s. 465). Ankara Nobel Tıp Kitabevleri.

Irmak, H., Çiydem, E., Kutlu, F.Y. (2023). Psikiyatri kliniklerinde sık karşılaşılan sorunlar ve hemşirelik yaklaşımı: Psikofizyolojik alanla ilgili sorunu olan hastaya yaklaşım. Kutlu, F.Y. (Ed.), Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulama rehberi içinde (s. 54-56). İstanbul: İÜC Yayınevi.

- Dülgerler, Ş. (2014). Şizofrenik bozukluklar. O. Çam & E. Engin (Eds), Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği içinde (s.s.413-445). İstanbul Tıp Kitabevi.
- Küçük, L., Çiydem, E. (2023). Psikiyatri kliniklerinde sık karşılaşılan sorunlar ve hemşirelik yaklaşımı: Halüsinasyonu ve hezeyanı olan hastaya yaklaşım. Kutlu, F.Y. (Ed.), Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulama rehberi içinde (s.s. 28-30). İstanbul: İÜC Yayınevi.
- Townsend C. M. (2016).Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri Kanıta Dayalı Uygulama Bakım Kavramları. (C. T. Özvan, ve N. Gürhan Çev. Ed.) İstanbul: Akademisyen Tıp Kitabevi.
- Badcock, J. C., Larøi, F., Kamp, K., Kelsall-Foreman, I., Bucks, R. S., Weinborn, M., ... & Sommer, I. E. (2020). Hallucinations in older adults: a practical review. *Schizophrenia Bulletin*, 46(6), 1382-139
- Dülgerler, Ş. (2014). Ruhsal Durum Değerlendirmesi. Çam, O ve Engin E (Ed.) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı içinde. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.
- Garden, G. (2005). Physical examination in psychiatric practice. *Advances in Psychiatric Treatment*, 11,142-149. doi:10.1192/apt.11.2.142
- Norris, D., Clark, M.S., & Shipley, S. (2016). The mental status examination. *American Academy of Family Physicians*, 94(8), 635-641.
<https://www.aafp.org/afp/2016/1015/afp20161015p635.pdf>
- Smith, F.A., Querques, J., Levenson, J.L. & Stern, T.A. (2005). Psychiatric assessment and consultation. *The Journal of Lifelong Learning in Psychiatry*, 3, 243. doi: 10.1176/foc.3.2.241
- Voss, R.M. & Das, M.J. (2020). Mental status examination. Available from:
- Dülgerler, Ş., & Demirkol, H. (2023). Afetler, akut stres bozukluğu ve posttravmatik stres bozukluğu. Keskin, G. (Ed) *Afetlerde Ruhsal Sorunlar ve Psikiyatri Hemşireliği Yaklaşımları*.1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. p.16-21.
- Briere J, Scott C, eds. Genç BD, çeviri editörü. Travma Terapisinin İlkeleri: Belirtiler, Değerlendirme ve Tedavi İçin Bir Kılavuz; DSM-5 İçin Güncellenmiş. 2 Baskı. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 2016.
- Follette VM, Ruzek JI. eds. Karadere ME, Yavuz KF, çeviri editörleri. Travmaya Yönelik Bilişsel Davranışçı Terapiler. 1. Baskı. İstanbul: Litera Yayıncılık; 2018.
- Büyükbayram, A, Çam, O, Öztürk Turgut E. Travma sonrasında ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği yaklaşımı. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Derg.* 2016;19(3):210-16.
- Demirkıran, F., Arslantaş, H., Öner, H. (2004). Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği. F. Demirkıran (Ed.) *Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberleri-*

BECERİ LİSTELERİ DEĞERLENDİRME YÖNERGELERİ
GÖZLEM RAPORU YAZMA BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

İşlem Sırası	İşlem Basamakları			
1	Bireyin var olan davranışlarını objektif bir şekilde gözlemler	0		8
2	Gözlem yaparken bireyi bütüncül (genel görünüm, konuşma, tedaviye tepkisi, uyku düzeni, yeme içme özellikleri, iletişim özellikleri, ruhsal durumu vb.) olarak değerlendirir	0		8
3	Bireyi birlikte olunan zaman dilimi boyunca gözlem yapmaya özen gösterir.	0		8
4	Gözlem yaparken bireyi rahatsız edici yaklaşımda (mahremiyetine özen gösterme ve bireyde sürekli izleniyormuş hissi oluşturmama oluşturmama) bulunmamaya özen gösterir	0		8
5	Gözlemleri uygun bir şekilde kaydeder (tükenmez kalem kullanımı, imzanın olması) ve ekip üyelerine aktarır.	0		8
	Toplam Puan			
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:				
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:				

RUHSAL DURUM MUAYENESİ YAPMA BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

	İŞLEM BASAMAKLARI			
1	Fizyolojik işlevler (uyku, beslenme, boşaltım, cinsellik) değerlendirir.	0		5
2	Bilinç durumu (bilinç açık, letarji, stupor, koma) değerlendirir.	0		5
3	Genel görünüm (bedensel gelişim düzeyi, postür, kıyafet, öz bakım, yara izleri, vücut bütünlüğü vb.) değerlendirir.	0		5
4	Sözlü ve sözsüz davranışlar değerlendirir (harekette artma-azalma, jest ve mimikler, göz teması kurma, vb.)	0		5
5	Dil yeteneği (apraksisi, afazi vb.) ve iletişim becerileri (iletişimi başlatma ve sürdürme yeteneği vb.) değerlendirir.	0		5
6	Dikkat (spontan-istemli dikkat, sürekli dikkat; dikkatte artma-azalma) değerlendirir.	0		5
7	Anlık, yakın ve uzak bellek değerlendirir.	0		5
8	Motor beceriler (dişlerini fırçalama, merdiven çıkma, düğme ilikleme vb.) değerlendirir.	0		5
9	Kişi, yer ve zaman yönelimi değerlendirir.	0		5
10	Duygulanım ve duygudurum elem (çökkün, anhedoni vb.) ve haz yönünde (öfori, neşe vb.) artışa göre değerlendirir.	0		5
11	Algılama (halüsinasyon, illüzyon, depersonalizasyon, derealizasyon vb.) değerlendirir.	0		5
12	Düşünce içeriği (sanrı, obsesyon vb.) ve akışı (fikir uçuşması, klang çağrışım vb.) değerlendirir.	0		5
13	Yargılama (neden-sonuç ilişkisi kurarak makul kararlar verme) değerlendirir.	0		5
14	Soyut kavramaları anlama ve kullanma yeteneği değerlendirir.	0		5

15	İç görü değerlendirir.	0		5
16	Gerçeği değerlendirme becerisi değerlendirir.	0		5
17	Yürütücü işlev becerisi (davranışları planlama ve uygulama, çoklu görevleri yerine getirme, problem çözme becerileri vb.) değerlendirir.	0		5
18	Matematiksel işlem yürütme becerisi değerlendirir.	0		5
19	Entelektüel bilgi düzeyi (gündemi takip etme, bilgi birikimi vb.) değerlendirir.	0		5
20	Benlik algısı (kendine yönelik görüşleri, öz güven vb.) değerlendirir.	0		5
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:				
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:				

ETKİLEŞİM/GÖRÜŞME YAPABİLME VE RAPOR EDEBİLME BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

İŞLEM BASAMAKLARI			
Görüşmenin süresi, konusu, amaçları ve yapılacağı yer belirlenir.	0		2
Görüşme ortamı sakin ve rahat olacak şekilde (ısı, ışık, karşılıklı oturma düzenin olması vb.) düzenlenir.	0		2
Kendini tanıtır, görüşme amacı ve süresi hakkında hastayı bilgilendirir ve ondan da bu süre içinde rahatça konuşabilmesi için izin ister.	0		4
Görüşme sırasında elde edilen bilgiler, hastanın onayı olmadan yalnızca bakım ve tedavi sürecinde görevli ekip ile paylaşılacaktır; başka kimseyle paylaşılmayacağı konusunda güvence verir.	0		4
Hastanın söylediklerine odaklanılır, empatik bir şekilde yanıt verir.	0		2
Görüşme esnasında terapötik iletişim teknikleri (soru sorma, varlığını sunma, gözlemleri iletme, karşılaştırma, açıklığa kavuşturma, konuya odaklama, özetleme, rol oynama, yansıtma, gerçeğe oryante etme, bilgi verme, aktif dinleme, sessizliği kullanma, empati, plan yapmaya karar vermeye cesaretlendirme, geri bildirim verme.) kullanır.	0		4
Bireyin duygularını ifade etmesini kolaylaştırmak için yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturur.	0		4
Göz teması kurularak ve etkili beden dili kullanımına özen göstererek (baş sallanarak ve küçük sözlü onaylarla (örneğin "Evet", "Anlıyorum") hastanın kendini rahatça ifade etmesini sağlar.	0		2
Görüşme sırasında kısa kısa notlar alınır, sürekli ve aşırı not almaktan kaçınır.	0		2
Hastanın görüşme esnasında sosyo-demografik verileri, psikososyal öyküsü ve ruhsal durumu değerlendirir.	0		4

Görüşmeyi bitirmeden önce, yapılan görüşme sırasında konuşulan önemli noktaları özetlenir ve hastanın herhangi bir ek sorusunun olup olmadığını sorar.	0		4
Sonraki görüşme için planlama yapar.	0		2
Hastadan görüşmeye ilişkin geri bildirim alır, hastanın görüşmeye yönelik tepkisi değerlendirir.	0		4
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:			
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:			

İNTİHAR RİSKİ DEĞERLENDİRME VE ÖNLEME BECERİSİ DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

	İŞLEM BASAMAKLARI			
1	Bireyin genel görünümü değerlendirir 1p	0		1
2	Bireyin gerçeği değerlendirme durumunu değerlendirir 1p	0		1
3	Bireyin duygu durumunu ve duygulanımını değerlendirir 1p	0		1
4	Bireyi intihar riskine yönelik değerlendirir 1p	0		1
5	Bireyin daha önceki intihar düşüncesini sorgular 2p	0		2
6	Bireyin daha önceki intihar girişimini sorgular 2p	0		2
7	Bireyin şimdiki durumuna göre intihar düşüncesini sorgular 2p	0		2
8	Bireyin şimdiki durumuna göre intihar girişimini sorgular 2p	0		2
9	Bireyin geçmişe intihar durumuna yönelik tetikleyicileri, stresörleri ve planını sorgular 2p	0		2
10	Bireyin şimdiki intihar durumuna yönelik tetikleyicileri, stresörleri ve planını sorgular 2p	0		2
11	İntihar riski ve durumuna göre ortamı değerlendirir 2p	0		2
12	İntihar riski durumuna göre ortamı düzenler 2p	0		2
13	Bireyin ziyaretçilerini intihar riski ve durumuna yönelik değerlendirir ve önlem alır 2p	0		2
14	Bireyin eşyalarını intihar riski ve durumuna yönelik değerlendirir ve önlem alır 2p	0		2
15	Bireyi yakın alanda ve sıkça gözlemler 2p	0		2
16	Bireyin ölüm ve ölme isteği ile ilgili düşüncelerini sorgular 2p	0		2
17	Bireyin düşüncelerini ve duygularını ifade etmesi için destekler 2p	0		2

18	Bireyin intihar düşüncelerini, planını ve girişimini sır olarak tutamayacağını bilir2p	0		2
19	Bireyin intihar düşüncelerinin, planının ve girişiminin kabul edilmeyeceğini danışan ile görüşür2p	0		2
20	Bireyin intihar düşünceleri, planı ve girişimi hakkında aile ile görüşür ve bilgi verir2p	0		2
21	Bireyin intihar düşünceleri, planı ve girişimi hakkında ekip ile görüşür ve bilgi verir2p	0		2
22	Birey ile intihar etmeme/güvenlik anlaşmasını yazılı olarak yapar1p	0		1
23	Bireyin intihar girişiminde bulunması halinde prosedürü başlatır (adli vaka, tıbbi tedavi ve bakım, fiziki veya kimyasal, kısıtlama, yakın gözlem)1p	0		1

Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:

Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:

**ŞİDDET UYGULAMA RİSKİ DEĞERLENDİRME VE ÖNLEME BECERİSİ DEĞERLENDİRME
YÖNERGESİ**

	İŞLEM BASAMAKLARI			
1	Bireyin genel görünümünü değerlendirir. (1 puan)	0		1
2	Bireyin gerçeği algılama durumu değerlendirir. (1 puan)	0		1
3	Bireyin halüsinasyon, sanrı ve düşmanlık duyguları gibi belirtilerinin varlığını değerlendirir. (2 puan)	0		2
4	Bireyin önceki şiddet eylemleri, başkalarına veya eşyalara zarar verme durumunu değerlendirir. (2 puan)	0		2
5	Bireyin hastaneye kabulü sırasında ve servis içindeki şiddet gösterme eğilimleri ile agresif davranışlarını değerlendirir. (2 puan)	0		2
6	Birey yakın zamanlarda alkol veya madde kullanımı gibi risk faktörleri yönünden değerlendirir. (2 puan)	0		2
7	Bireyin önceki şiddet davranışları varsa, bu durumun tetikleyicileri, şiddet uygulama biçimi ve ilgili diğer faktörleri değerlendirir. (2 puan)	0		2
8	Bireyin öfke, fiziksel ve sözel impusif davranışları psikomotor ajitasyon, tehditkar tutumlar gibi işaretleri değerlendirir. (3 puan)	0		3
9	Çalışma ortamındaki güvenlik faktörleri ve bireyin zarar verici materyale ulaşabilme durumu değerlendirir (kesici aletler, dar alanlar vb.). (3 puan)	0		3
10	Şiddet riski oluştuğunda etkili bir iletişim kurularak birey sakinleştirilir ve güvenli bir ortam oluşturur. (3 puan)	0		3
11	Bireyin duygu ve düşüncelerini ifade etmesine imkan verir. (3 puan)	0		3
12	Bireyin duyguları anlamaya çalışılarak empatik bir dil kullanılır. Öfke seviyesini düşürmek için sakin bir yaklaşım sergiler. (3 puan)	0		3

13	Şiddet riski yüksekse herhangi bir şiddet davranışının kabul edilmeyeceği açıkça ifade eder. (3 puan)	0		3
14	Birey gerçeğe getirilir ve oryantasyonu sağlar. (2 puan)	0		2
15	Bireye durumu açık ve net şekilde ifade edilir, tehditkar davranışların sonuçları hakkında bilgi verir. (2 puan)	0		2
16	Fiziksel güvenliği sağlamak için çevresel risk faktörlerini ortadan kaldırır. (2 puan)	0		2
17	Hastanenin güvenlik protokolüne (beyaz kod, kısıtlama vb.) göre hareket eder. (2 puan)	0		2
18	Yaşanan süreci doğru şekilde raporlar ve belgeler. (2 puan)	0		2
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı Adı Soyadı:				
Uygulamayı Değerlendiren Öğretim Elemanı İmza:				

KAYNAKLAR

- Pereira JM., Barradas FJD., Sequeira RMC., Marques MCP., Batista M., Galhardas M. Delirium in critically ill patients: risk factors modifi able by nurses. Revista de Enfermagem Referência Journal of Nursing Referência. 2016; 4(9):29-36
- Doğu Ö, Kaya H. Yoğun Bakımda Deliryum ve Hemşirelik Bakımı. J hum rhythm - June 2017;3(2):81-84
- Kutlu, F. Y. (Ed.). (2023). Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulama rehberi. İstanbul: İÜC Yayınevi.
- Koç, M. (2016). Bipolar (ikiüçlü) ve ilişkili bozukluklar. Gürhan, N. (Editör), Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği içinde (s.s. 465). Ankara Nobel Tıp Kitabevleri.
- Irmak, H., Çiydem, E., Kutlu, F.Y. (2023). Psikiyatri kliniklerinde sık karşılaşılan sorunlar ve hemşirelik yaklaşımı: Psikofizyolojik alanla ilgili sorunu olan hastaya yaklaşım. Kutlu, F.Y. (Ed.), Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulama rehberi içinde (s. 54-56). İstanbul: İÜC Yayınevi.
- Dülgerler, Ş. (2014). Şizofrenik bozukluklar. O. Çam & E. Engin (Eds), Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği içinde (s.s.413-445). İstanbul Tıp Kitabevi.

- González-Rodríguez, A., & Seeman, M. V. (2020). Addressing Delusions in Women and men with delusional disorder: Key Points for Clinical Management. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(12), 4583.
- Küçük, L., Çiydem, E. (2023). Psikiyatri kliniklerinde sık karşılaşılan sorunlar ve hemşirelik yaklaşımı: Halüsinasyonu ve hezeyanı olan hastaya yaklaşım. Kutlu, F.Y. (Ed.), *Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulama rehberi içinde* (s.s. 28-30). İstanbul: İÜC Yayınevi.
- Townsend C. M. (2016).Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri Kanıta Dayalı Uygulama Bakım Kavramları. (C. T. Özvan, ve N. Gürhan Çev. Ed.) İstanbul: Akademisyen Tıp Kitapevi.
- Badcock, J. C., Larøi, F., Kamp, K., Kelsall-Foreman, I., Bucks, R. S., Weinborn, M., ... & Sommer, I. E. (2020). Hallucinations in older adults: a practical review. *Schizophrenia Bulletin*, 46(6), 1382-139
- Dülgerler, Ş. (2014). Ruhsal Durum Değerlendirmesi. Çam, O ve Engin E (Ed.) *Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı içinde*. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.
- Garden, G. (2005). Physical examination in psychiatric practice. *Advances in Psychiatric Treatment*, 11,142-149. doi:10.1192/apt.11.2.142
- Norris, D., Clark, M.S., & Shipley, S. (2016). The mental status examination. *American Academy of Family Physicians*, 94(8), 635-641. <https://www.aafp.org/afp/2016/1015/afp20161015p635.pdf>
- Smith, F.A., Querques, J., Levenson, J.L. & Stern, T.A. (2005). Psychiatric assessment and consultation. *The Journal of Lifelong Learning in Psychiatry*, 3, 243. doi: 10.1176/foc.3.2.241
- Voss, R.M. & Das, M.J. (2020). Mental status examination. Available from:
- Dülgerler, Ş., & Demirkol, H. (2023). Afetler, akut stres bozukluğu ve posttravmatik stres bozukluğu. Keskin, G. (Ed) *Afetlerde Ruhsal Sorunlar ve Psikiyatri Hemşireliği Yaklaşımları*. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri. p.16-21.
- Briere J, Scott C, eds. Genç BD, çeviri editörü. *Travma Terapisinin İlkeleri: Belirtiler, Değerlendirme ve Tedavi İçin Bir Kılavuz; DSM-5 İçin Güncellenmiş*. 2 Baskı. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 2016.
- Follette VM, Ruzek JI. eds. Karadere ME, Yavuz KF, çeviri editörleri. *Travmaya Yönelik Bilişsel Davranışçı Terapiler*. 1. Baskı. İstanbul: Litera Yayıncılık; 2018.
- Büyükbayram, A, Çam, O, Öztürk Turgut E. Travma sonrasında ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği yaklaşımı. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Derg*. 2016;19(3):210-16.
- Demirkıran, F., Arslantaş, H., Öner, H. (2004). Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği. F. Demirkıran (Ed.) *Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberleri-II* (ss:69-88) Aydın Menderes Üniversitesi Yayınları No:21

KLİNİK ÇALIŞMA İLKELERİ

I. Uygulamada “Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları’nda belirtilen ilkelere uygun olarak üniforma giyilmesi ve öğrenci kimlik kartının üniforma üzerine takılması zorunludur.

II. Uygulama T.C. Sağlık Bakanlığı Yozgat Şehir Hastanesi’nde ve Yozgat Bozok Üniversitesi Araştırma Hastanesi’nde yürütülmektedir. Klinik uygulamalar Yozgat Şehir Hastanesi’ndeki palyatif bakım, dahiliye, göğüs, nöroloji ve kardiyoloji kliniklerinde, Yozgat Bozok Üniversitesi Araştırma Hastanesi’ndeki dahili ve cerraahi klinikler ve polikliniklerde gerçekleştirilecektir. Uygulamaya başlama ve bitirme saatleri, 08:00-16:00’dır. Klinik uygulama yapılacak ünitelerin çalışma saatlerine uyulması zorunludur.

III. Öğrencilerden;

- Kliniğe ilk geldiklerinde servisin fizik ortamını, yapılan uygulamaları ve ortamı tanımaya çalışmaları,
- 1-2 hastanın bakımının sorumluluğunu almaları,
- Düzenli veri toplamaları, hastalara yönelik formları klinik uygulamaya başlar başlamaz (verinin niteliğine göre ve hastanın durumu uygunsa) doldurulmaya başlanmalı ve birincil, ikincil ve üçüncül koruma düzeylerini içeren hemşirelik bakım planını yapmaları, uygulamaları ve kayıt etmeleri (Klinikte ve doğumhanede bakım planı diğer ünitelerde rapor hazırlamaları),
- Bireylerin bakım gereksinimlerini belirleyerek, bakımları düzenli olarak uygulamaları,
- Sorumluluğu altındaki hastalar ile ilgili değişme ve gelişmelerden öğretim elemanı, klinik hemşire ve/veya doktorlarını haberdar etmeleri,
- Uygulamalarda ekip iş birliği içinde çalışmaları, sabah ve akşam bakımını verdikleri bireylerin teslimlerine ve vizitlerine katılmaları,
- Birey ve aileyi olabildiğince bakıma katabilmeleri,
- Hastalarını taburculuğa hazırlamaları
- Uygulamaya gelinemediği zamanlarda veri toplama formları ve bakım planlarını, ilgili öğretim elemanına teslim etmeleri ya da iletmeleri
- Klinik çalışmalarda mesleki etik ilkelere bağlı kalmaları ve Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (KVKK) uygun davranmaları beklenmektedir.

Kliniklerde bakım planı hazırlanacaktır.

Klinik dışı birimlerde (Poliklinikler, kan alma, Ekg, diyaliz vb.) dersin öğretim elemanı tarafından öğrenciye iletilen olgu sunumları üzerinden bakım planları hazırlanacaktır. Hazırlanacak olan bakım planları öğretim elemanları tarafından duryurulan tarihlerde ilgili öğretim elemanına tek bir dosya halinde, usulüne uygun bir şekilde teslim edilecektir.

IV. Klinik uygulamaların her günü için bir sorumlu öğrenci hemşire seçilecektir.

Sorumlu öğrenci hemşirenin sorumlulukları;

- Her öğrenciye uygun hasta paylaşımı yapmada öğretim elemanı/klinik rehberle birlikte hareket etmek,
- Tedavi ve bakım grubu listelerini hazırlayarak öğretim elemanı/klinik rehberin görüşüne sunmak ve listeyi klinik hemşireleri ile paylaşmak, bu listelerin düzenli uygulanıp uygulanmadığını izlemek,
- Yeni yatışları izleyip, gerekiyorsa öğrencilere dağıtımı için öğretim elemanı ile iş birliği yapmak,

V. Klinik uygulamalarda hastanede yemek molası öğlen 12:00-13:00 saatleri arasında verilir. Öğrenciler hastalarının durumu yemek molası için ayrılmasına uygun değilse öğretim elemanının bilgisi dahilinde bu saati değiştirebilir. Hastalarının durumu ile ilgili acil durumları mola için ayrılmadan önce ilgili klinik hemşiresine bildirir.

VI. Yozgat Şehir Hastanesi'nde uygulamaya çıkacak olan öğrenciler uygulama planında yer aldığı gruptaki liste sırasına göre dağılacaktır. Grup sorumlusu olan öğrenci ise bu dağılımı kontrol etmeli ve gruptaki öğrencilerin hangi servis ya da poliklinikte bulunduğu bilgisine sahip olmalıdır.

7.GÜNLÜK KLİNİK ÇALIŞMA FORMU

ÜNİTENİN ADI:

TARİH:

	Öğrenci nin Adı soyadı	Oda no	Hastalar Adı soyadı	Hastaneye yatış tarihi	Tanısı
1.GÜN 08-12.00					

1. GÜN 13-16.00					

Tarih	Gelmeyen Öğrenciler	Tedavi Grubu Öğrenciler	Takip Grubu Öğrenciler
1. Gün 08-12.00			
1. Gün 13-16.00			

Sorumlu Öğrencinin Adı Soyadı İmzası:

8.FORMLAR

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI RUH SAĞLIĞI ve HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ

GENEL KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU

ÖĞRENCİ HEMŞİRE AD SOYAD:	
OKUL NUMARASI:	
DEĞERLENDİRMENİN YAPILDIĞI TARİH:	
HASTA BİLGİLERİ	
TANITICI ÖZELLİKLER:	
Adı Soyadı:	Yatış Tarihi:
Yaşı:	Mesleği:
Medeni Durumu (Evli, bekar):	Tıbbi Tanısı:
Eğitim Düzeyi:	
Sosyoekonomik Durumu (Gelir gidere denk vb.):	

FONKSİYONEL SAĞLIK ÖRÜNTÜLERİ MODELİNE GÖRE BİREYİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1.SAĞLIĞIN ALGILANMASI VE SALIĞIN YÖNETİMİ

- Hastaneye gelmenize neden olan problem neydi?
- Sizce bu problem ilk olarak ne zaman ortaya çıktı?
- Sizce bu hastalığa neden olan durum/durumlar nelerdir?
- Hastanede bulunmaktan dolayı kendinizi nasıl hissediyorsunuz (sıkılmış, rahat, sınırlanmış)
- Bu hastalığın yaşamınızda herhangi bir değişikliğe neden olacağını düşünüyor musunuz?
() Evet (Açıklayınız) () Hayır (Açıklayınız)
- Bu hastalığın ailenizi ne şekilde etkileyeceğini düşünüyorsunuz?
- Herhangi bir fiziksel sağlık sorunuz olduğunda nereye başvurursunuz?
- Herhangi bir ruhsal sağlık sorunuz olduğunda nereye başvurursunuz?
- Genel sağlık durumunuzu puanlayacak olsanız nasıl bir puanlama yaparsınız?
0 1 2.....10

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

2.BESLEME/METABOLİK SİSTEM

- Şu andaki iştah durumunuzla normal iştahınızla karşılaştırınız.
() Aynı () Artmış () Azalmış
- İştahınız ne kadar süredir farklı?
- Son 6 ayda kilonuzda değişiklik oldu mu? Ne kadar? Değişiklik olduysa nedenini açıkla mısınız?
- Normal olarak günde ne kadar sıvı alırsınız?
- Kilo:..... Boy:.....
- Beden Kitle İndeksi (kilo/boy²):.....
- < 20 zayıf/ 20-24.9 uygun kilo / 25-29.9 hafif obez/ 30-39.9 obez /> 40 aşırı obez

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:**ALDIĞI ÇIKARDIĞI TAKİP FORMU**

ALDIĞI	ÇIKARDIĞI
08:00-16:00	08:00-16:00

3.BOŞALTIM

- a. Bağırsak hareketlerinizin şuan ki durumu nedir?
() Normal () Konstüpasyon () Diyare () Gaita inkontinası
- b. Günlük idrara çıkma sayınız nedir? Hastane ortamında değişiklik oldu mu? Olduysa sebebini açıklayınız?
- c. Gaita yapma sayınız nedir? (Haftada) Hastane ortamında değişiklik oldu mu? Olduysa sebebini açıklayınız?

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:**4.AKTİVİTE-EGZERSİZ**

- a. Normalde enerji düzeyiniz nasıldır? () Yüksek () Orta () Düşük
- b. Son altı ayda değişiklik oldu mu? () Evet () Hayır
Evet ise; Ne yönde bir değişiklik oldu?
- c. Bu değişikliğe neden olan faktörler nelerdir?
- d. Normal aktivite düzeyinizi nasıl tanımlarsınız?() Yüksek () Orta () Düşük
- e. Hastaneye yatışınızla birlikte aktivite düzeyinizde ne tür değişiklikler oldu?
- f. Ne tür sosyal aktiviteleriniz var?
- g. Hastaneden çıktıktan sonra evinizin düzenini sağlayabileceğinizi düşünüyor musunuz? Açıklayın
- h. Şu andaki kendinize bakımınızda güçlük çektiğiniz durumlar neler?
() Banyo () Giyinme () Tualete gitme () Yeme-içme () Hareket etme () Diğer.....
- i. Hastaneden çıktıktan sonra kendi bakımınızı yerine getirirken ne tür güçlüklerle karşılaşabileceğinizi düşünüyorsunuz?

İTAKİ DÜŞME RİSKİ ÖLÇEĞİ İLE DEĞERLENDİRME YAPIMI (ÖLÇEK EKTE YER ALMAKTADIR)

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

5.UYKU- DİNLENME

- a. Normalde her gece kaç saat uyursunuz?
- b. Normal uyku düzeninde değişiklik var mı.? Açıklar mısınız?
- c.Gün boyu hissettiğiniz yorgunluğu puanlar mısınız?

0.....10

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

6.BİLİŞSEL/ALGISAL ÖZELLİKLER

- a. **Şu anda ağrınız var mı?** () Evet () Hayır
Ne şiddette? () Hafif () Orta () Yüksek
Ne sıklıkta? () Sürekli () Ara sıra () Çok az

b.Ağrınıza puan verecek olsanız 0 ile 10 arasında nasıl bir puan verirsiniz?

0.....10

Ağrı Yok.....Şiddetli ağrı

- b. Ağrınızla nasıl baş ediyorsunuz?
Bilinç düzeyi değerlendirme (Ekte yer alan Glasgow Koma Skalasını Kullanınız)

RUHSAL DURUM MUAYENESİ: (***Not: Ayrı bir sayfada her bir ifadeyi açıklayarak yazınız!!!!***)

- a. Bilinç düzeyi ve yönelimi (oryantasyon)
- b. Genel görünüm ve davranış
- c. Konuşma ve iletişim özellikleri
- d. Duygulanım/Duygudurum
- e. Düşünce süreci, içeriği
- f. Gerçeği değerlendirme durumu
- g. Algılama özellikleri (halüsinasyon vb.)
- h. Soyut düşünme yeteneği
- i. Sosyal muhakeme yargılama
- j. Bellek

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

7.KENDİNİ ALGILAMA

a. Hasta anksiyete/ korku yaşadığını ifade ediyor mu? () Evet () Hayır

Bu durumu herhangi bir nedene bağlıyor mu? () Evet () Hayır

Anksiyete/korku düzeyinizi puanlar mısınız?

0.....10

b. Hastalığınıza bağlı kendinizi ve bedeninizi algılamanızda herhangi bir değişiklik oldu mu, olacağını düşünüyor musunuz, açıklayınız.

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

8.ROL VE İLİŞKLER

a. Bu hastalığın işinizi yapabilmenizde engelleyici olacağını düşünüyor musunuz?

() Evet () Hayır

Evet ise; Nasıl etkileyebilir?

b. Birlikte yaşadığınız kişilerin size yardımcı olduklarını düşünüyor musunuz? Açıklayınız

c. Yaşamınızdaki en önemli kişi/kişiler kimler?

d. Hastalığınız nedeniyle toplumdan koptuğunuzu hiç düşündünüz mü? Açıklayınız

e. Bu hastalığın çevrenizdeki diğer bireylerle iletişiminizde olumsuz yönde etkisi oldu mu veya olabilir mi? Açıklayınız.

f. Kim ya da kimlerle açıklayınız.

g. Hastanede kaldığınız sürece aile üyelerinizi ne sıklıkta görüyorsunuz?

h. Hastalığınız nedeniyle aile üyeleriyle ilişkinizde değişiklik oldu mu?

i. Hangisiyle:

j. Nasıl bir değişiklik oldu?

k. Hastalığınız nedeniyle çocuklarınıza yönelik annelik/babalık tutumlarınızda herhangi bir değişiklik oldu mu? Açıklayınız.

l. Aile içindeki rolünüz nedir? (anne, baba, çocuk vb.)

m. Hastalığınız aile içindeki rolünüzü ve sorumluluklarınızı etkiledi mi? Açıklayınız.

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

9.CİNSELLİK ÜREME SİSTEMİ

a. Cinsel yaşamda değişiklik oldu mu? Evet Hayır

Doğum kontrol yöntemi:

Menopoz/Andropoz:

Cinsel yolla bulaşan hastalık durumu:

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

10.BAŞETME VE STRESE DAYANMA

a. Bu hastalıktan dolayı ne kadar süredir işinizden uzak kaldınız?

- b. İşinizde son zamanlarda değişiklik yaşadınız mı?
- c. Son bir yıldır işe bağlı stres yaşadınız mı?
Eğer yaşadıysanız nedeni neydi?
- d. İşinize döndüğünüzde hastalığınızı nedeniyle güçlüğüne olacağını düşünüyor musunuz?
*(Yukarıdaki sorular öğrenci için okul durumuna uyarlanarak sorulabilir)
- e. Yakın çevrenizde (aile, arkadaş, okul vb.) sizi etkileyen yaşamsal bir değişiklik/kriz oldu mu? Olduysa açıklayınız?
- f. Sigara öyküsü:
Sigara içiyor musunuz?
Ne kadar süredir içiyorsunuz?
Günde kaç adet/paket içiyorsunuz?
- g. Alkol kullanım öyküsü:
Alkol kullanıyor musunuz?
Ne kadar süredir içiyorsunuz?
Ne sıklıkta kullanıyorsunuz?
1. Madde /ilaç kötüye kullanım öyküsü:

Madde/ilaç kullanıyor musunuz?
Ne kadar süredir kullanıyor musunuz?
Ne sıklıkta kullanıyorsunuz?

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

LABORATUAR SONUÇLARI

Test	Normal değerler	Tarih	Tarih	1. Bu test bu hasta için neden istenmiş açıklayın 2. Anormal bulguların hastanın durumuyla ilişkisi
Eritrosit (RBC)				
Hemoglobin(HGB)				
Hemotokrit(HTC)				
Trombosit				
Lökosit(WBC)				
Nötrofil				
Eozinofil				

Bazofil				
Lenfosit				
Monosit				
Na ⁺				
K ⁺				
Cl				
HCO ₃				
Ca				
P				
Mg				
Sedimantasyon				
CRP				
KAN ŞEKERİ KŞ Açlık : Tokluk : HbA1c				
BUN				
Kreatin				
Amonyak				
Total Kolesterol				
HDL				
LDL				
Trigliserid				
LDH				
SGOT/AST				
SGPT/ALT				
Total protein				

Albumin				
Total Bilirubin				
Direkt Bilirubin				
Ürik Asid				
PT				
PTT				
INR				
İDRAR				
Dansite 1.001-1.035				
pH 4.5-7.5				
Lökosit 1-2				
Eritrosit 0-1				
Kültür/Antibiyogram				
HCG				

TANISAL İŞLEMLER

Tarih	Testin Adı	Yapılma Nedeni	Sonuç ve Yorum

İLAC FORMU

İlacın adı	Uygulama şekli/Dozu	İlacın kullanılma nedeni Etken madde Etki mekanizması	Hemşirenin dikkat etmesi gerekenler

11.DEĞER-İNANÇLAR

- a. Hastalığınız nedeniyle dini/manevi uygulamaları yerine getirmeniz etkilendi mi, nasıl etkilendi, açıkla mısınız?
- b. Bu hastalık sizin için ne anlama geliyor? (kader, ceza, yaşamın sonu, gelişim fırsatı, normal bir durum)

BELİRLENEN HEMŞİRELİK TANISI/TANILARI:

FİZİKSEL DURUM DEĞERLENDİRMESİ (Saptanan sorunları açık ve sade bir şekilde ifade ediniz)

- a. Genel görünüm
- b. Deri /cilt sistem
- c. Baş boyun kulaklar
- d. Ağız, boğaz
- e. Göğüs
- f. Solunum
- g. Kardiovasküler sistem
- h. Gastro-intestinal sistem
- i. Genito-üriner sistem
- j. Kas iskelet sistemi
- k. Nörolojik sistem
- l. Endokrin sistem

	İtaki DÜŞME RİSKİ ÖLÇEĞİ	Hastanın Adı Soyadı	
		Yattığı Bölüm	
		Risk Değerlendirme Tarihi	

Değerlendirme Zamanı

☐ İlk Değerlendirme ☐ Post-Operatif Dönem ☐ Hasta Düşmesi ☐ Bölüm Değişikliği ☐ Durum Değişikliği

	RİSK FAKTÖRLERİ	PUAN
1.	65 yaş ve üstü.	1
2.	Bilinci kapalı.	1
3.	Son 1 ay içinde düşme öyküsü var.	1
4.	Kronik hastalık öyküsü var.*	1
5.	Ayakta/yürürken fiziksel desteğe (yürüteç, koltuk değneği, kişi desteği vb.) ihtiyacı var.	1
6.	Üriner/Fekal kontinans bozukluğu var.	1
7.	Görme durumu zayıf.	1
8.	4'den fazla ilaç kullanımı var.	1
9.	Hastaya bağlı 3'ün altında bakım ekipmanı var.**	1
10.	Yatak korkulukları bulunmuyor/çalışmıyor.	1
11.	Yürüme alanlarında fiziksel engel(ler) var.	1
12.	Bilinç açık, koopere değil.	5
13.	Ayakta/yürürken denge problemi var.	5
14.	Baş dönmesi var.	5
15.	Ortostatik hipotansiyonu var.	5
16.	Görme engeli var.	5
17.	Bedensel engeli var.	5
18.	Hastaya bağlı 3 ve üstü bakım ekipmanı var.**	5
19.	Son 1 hafta içinde riskli ilaç kullanımı var.***	5
TOPLAM		

RİSK DÜZEYİ BELİRLEME TABLOSU

☐	Düşük Risk	Toplam Puanı 5'in altında
☐	Yüksek Risk	Toplam Puanı 5 ve 5'in üstünde (Dört Yapraklı Yonca figürü kullanılır)

Değerlendirmeyi yapan Hemşire
Adı-Soyadı:
İmza:

NOT: Düşmelerin önlenmesine yönelik alınacak önlemler hastada var olan risk faktörlerine göre belirlenmelidir.

İtaki Düşme Riski Ölçeği yalnızca yetişkin yatan hastalarda kullanılır.

***İtaki* DÜŞME RİSKİ ÖLÇEĞİ**
Bilgilendirme Tablosu

*Kronik hastalıklar	• Hipertansiyon
	• Diyabet
	• Dolaşım Sistemi Hastalıkları
	• Sindirim Sistemi Hastalıkları
	• Artrit
	• Paralizi
	• Depresyon
	• Nörolojik Hastalıklar
**Hasta Bakım Ekipmanları	• IV İnfüzyon
	• Solunum Cihazı
	• Kalıcı Kateter
	• Göğüs Tüpü
	• Dren
	• Perfüzator
	• Pacemaker vb.
***Riskli İlaçlar	• Psikotropalar
	• Narkotikler
	• Benzodiazepinler
	• Nöroleptikler
	• Antikoagülanlar
	• Narkotik Analjezikler
	• Diüretikler/Laksatifler
	• Antidiyabetikler
	• Santral Venöz Sistem İlaçları (Digoksin vb.)
	• Kan Basıncını Düzenleyici İlaçlar

BAKIM PLANI FORMU

Hastanın Adı Soyadı Öğrenci Hemşirenin Adı-Soyadı

TANILAMA		PLANLAMA			UYGULAMA	DEĞERLENDİRME
Hemşirelik Tanısı:	Etiyolojik Faktörler: Tanımlayıcı Kriterler:	Amaç:	Sonuç Kriterleri:	Girişimler:		

EĞİTİM PLANI

EĞİTİMİN KONUSU:
EĞİTİMİN AMACI:
EĞİTİLECEK HEDEF GRUP:
EĞİTİMİN TARİHİ:
EĞİTİMİN SÜRESİ:
EĞİTİM METERYALİ:
EĞİTİMİN HEDEFLERİ:
BİLİŞSEL ALAN:
DUYUŞSAL ALAN:
PSİKOMOTOR ALAN:

9.RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU**ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:****ÖĞRENCİNİN NUMARASI:****SINIFI:****ŞUBESİ:****NOTU:**

DEĞERLENDİRME ALANLARI	ÜP-4	İP-3	AP-2	KöP-1	GüP-0
TEORİK BİLGİ (10 puan) - Genel hemşirelik uygulama bilgisi (hemşirelik esasları ve daha önceki dersleri- dahiliye cerrahi) - Duruma özel bilgisi (Hastada mevcut biyopsikososyal sorunlara yönelik) - Teorik bilgileri doğrultusunda bakım verdiği birey ve ailesinin sağlık tanılmasını yapma ve bakımı planlama - Sağlık eğitimini planlama ve uygulama					
PROFESYONEL DAVRANIŞA VE GÖRÜNÜME SAHİP OLMA (10 puan) - Kişisel görünüm ve üniforma düzeni - Motivasyon - Eleştirilere karşı geliştirdiği tutum - Karar verme yeteneği - Uygulamaya devam etme - Çalışma saatlerine (kliniğe geliş ve gidiş) uyum - Uygulama için hazır gelme (steteskop, saat, mezuro v.b.) - Tüm uygulaması boyunca hemşirelikte etik ilkelere uyma - Hemşirelik uygulamasının etik yönünü değerlendirebilme					
SORUMLULUK ÜSTLENME (10 puan) - Klinikteki hastaları uygun bir şekilde dağıtabilme - Klinikteki hemşirelik işlev ve uygulamalarını organize edebilme - Servis sorumlu hemşiresi ile uyumlu bir şekilde çalışabilme					

Hastaların bakım ve tedavilerinin arkadaşları tarafından yapılıp yapılmadığını kontrol etme					
BAKIMIN PLANLANMASI/UYGULANMASI (60 puan)					
- Birey/hasta tanılama (6 puan) - Sözel veri toplama, - Fiziksel muayene ile veri toplama, - Duruma özel muayene yapma					
- Bakım ve tedavisini üstlendiği hastalarının hangi hemşirelik bakımına ihtiyacını olduğunu belirleyebilme (6 puan) - Hemşirelik tanısı koyma; hasta verilerine dayalı ety. - Tanımlayıcı kriterler belirleme					
Hasta gereksinimlerini öncelik sırasına koyabilme (4 puan)					
Hasta amacı belirleyebilme (4 puan)					
<i>Amaca uygun ve hasta etiyolojisi ve tanımlayıcı kriterlerine</i> dayalı sonuç kriterleri oluşturabilme (Ölçülebilir, ulaşılabilir, gerçekçi) (6 puan)					
Beklenen sonuç çıktıları ve amaçla tutarlı hemşirelik müdahalelerini belirleyebilme (8 puan)					
Hemşirelik müdahalelerini hemşirelik orderı şeklinde açık, kısa ve tam yazabilme (Ne, nasıl, ne zaman, ne kadar, ne ile, kim tarafından. Örn: O2 tedavisi 3lt/Dk. Maske ile) (6 puan)					
Hemşirelik uygulamalarını planlayabilme (6 puan) Koruyucu(önleme), Erken tanılayıcı (izlem/takip) Rehabilite edici					
Hemşirelik uygulamalarını planlandığı gibi yapabilme (4 puan)					

Hemşirelik uygulamalarını kayıt edebilme (Ne, nasıl, ne zaman, ne kadar, ne ile, kim tarafından yapıldı, hastanın tepkisi ne oldu) (2 puan)					
Dersin öğretim elemanı ile iş birliği yaparak bakım ve tedavisini üstendiği hastalara koyduğu hemşirelik tanımlarını tartışabilme (2 puan)					
Verdiği bakım ve tedavileri değerlendirebilme (2 puan)					
Değerlendirme (Günlük veri toplama) sürekliliğini sağlama (2 puan)					
Bakımın sürekliliğini sağlama (2 puan)					
İLETİŞİM (10 puan)					
- Bakım verdiği sağlıklı/hasta birey ile sağlıklı ve terapötik ilişki kurma - Bakım verdiği bireyin ailesi ile sağlıklı ve güven verici ilişki kurma - Sağlık ekibi üyeleri ile uyumlu ve saygılı ilişki kurma - Eğitimcilerle sağlıklı ilişki kurma					
TOPLAM PUAN (100)					
DERSİN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANININ ADI VE SOYADI:					
AÇIKLAMA: ÜP (Üst düzey performans): Klinik hedeflerin çoğunu tama yakın bir şekilde arasında sürekli ustalıkla, erkenden ve ileri bir düzeyde karşılayan İP (İyi performans): Klinik hedeflerin çoğunu sınırlı rehberlikle yerine getiren AP (Asgari performans): Klinik hedeflerin üçte ikisini sürekli rehberlikle yerine getiren-Güvenli uygulama için asgari standartları sağlar KöP (Kötü performans): Klinik hedeflerin üçte ikisini ya da daha azını tutarsız olarak yerine getirir-Güvenli uygulamalar için asgari standartları tutarsız sağlar GüP (Güvensiz performans): Güvenli uygulama için asgari standartlarda başarısız					

ÖĞRENCİ VAKA DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrenci Adı-Soyadı:			
Öğrenci No:			
Uygulama Alanı:			
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Yetersiz (0 puan)	Kısmen Yeterli (5 puan)	Yeterli (10 puan)
Kapak, Amaç, İçerik ve Kaynakça: Sunumda kapak sayfası, amacın belirlenmesi, içeriğin açık bir şekilde sunulması ve kaynakçanın uygun şekilde yer alması.			
Sağlık Öyküsünün Tanımlanması: Sağlıklı veya hasta bireye ilişkin sağlık öyküsünü doğru ve ayrıntılı bir şekilde tanımlayabilme.			
Birey Seçimi ve Gerekçesi: Sunum için seçilen sağlıklı veya hasta bireyi açıklarken, seçim nedenini açık ve mantıklı bir şekilde ifade edebilme.			
Bireye Özgü Girişimlerin Aktarılması: Sağlıklı veya hasta birey için gerçekleştirilen girişimlerin, bireye özgü olarak detaylı bir şekilde aktarılması.			
Konuya Hakimiyet ve Sunum Yöntemleri: Konuya tam hakim olunarak etkili ve anlaşılır bir sunum yöntemi kullanılması.			
Bakım Planı Sunumu: Sağlıklı veya hasta birey ve ailesine yönelik oluşturduğunuz bakım planını açık bir şekilde sunabilme.			
Sorulara Etkili Yanıt Verme: Sunuma ilişkin soruları geçerli ve yeterli bir biçimde yanıtlayabilme.			
Kanıtı Dayalı Makale Yorumlama: Kanıtı dayalı bir makaleyi analiz ederek sonuçları ve bulguları yorumlayabilme.			
Sunum Süresi Yönetimi: Sunum süresinin etkin bir şekilde kullanılarak, içeriğin zamanında tamamlanması.			
Verilerin Yazılı Olarak Teslimi: Sunumda yer alan tüm verilerin yazılı formatta teslim edilmesi.			
Toplam Not (100 puan üzerinden)			

ÖĞRENCİ EĞİTİM SUNUM DEĞERLENDİRME FORMU

Tasarım (her soru 4 puan toplamda 24 puan)		Uygun (4 puan)	Geliştirilebilir (2 puan)	Uygun değil (0 puan)
Görseller/Videolar	(kalitesi, konuyla ilgisi, yeri, hizalama)			
Renkler	(kontrast, belirginlik, vurgulama)			
Yazı karakteri	(boyut, stil, sadelik ve anlaşılabilirlik)			
Veriler	(sadelik ve anlaşılabilirlik, vurgulama, grafik/tablo/seçimi)			
Slayt/Poster	(boyut, boş alan, etkili kullanım)			
İçerik (her soru 4 puan toplamda 36 puan)				
Başlık	(Araştırma ile uygunluğu, boyut, anlaşılabilirlik)			
Giriş	(Problemin tanımı ve hemşirelik için önemi belirtilmeli)			
Amaç ve hedefler	(Açık, doğru ve tam bir şekilde ifade edilmeli)			
İçerik	(Açık, anlaşılır ve yeterli olmalı)			
Öğrenim Yöntemi seçme	(Öğrenen düzeyine uygun öğretim yöntemi seçilmeli ve açık, doğru ve tam bir şekilde ifade edilmeli)			
Öğrenim araç ve gereci seçme	(Öğrenene düzeyine uygun, anlaşılır araç gereçler kullanılmalı)			
Sonuç	(Genelleme yapılmalı, uygulamaya katkısı belirtilmeli)			
Öneriler	(Çalışma bulgularına dayalı olarak gelecek araştırmalara ve uygulamaya yönelik öneriler verilmeli)			
Değerlendirme	(Doğru ve etkin ölçme ve değerlendirilmenin yapılmalı)			
Sunum (her soru 4 puan toplamda40 puan)				
Konuya yönelik hedefi açıklama	(Hedeflerin konuya yönelik hazırlanması)			
Hedef ve içerik	(Hedefler ile içeriğin uyumu)			
Bilimsel bir yaklaşımla sunma ve konuya hâkimiyeti	(bilimsel kaynaklar ışığında soruları cevaplama, slayt/notlardan bağımsız sunma, özetleyebilme, vb.)			
İzleyici ile etkileşim kurabilme	(Göz teması, dinleyici katılımı, uygun pozisyon, arkasını dinleyiciye dönmemesi, vb.)			
Vücut Dili	(Gülümsemek, jest ve mimikler, genel görünüm, vb.)			
Ses ve İfade Özellikleri	(Açık, anlaşılır, yalın bir dil kullanması, konuşma hızı, şiddeti, tonu)			
Yenilikçilik Yeteneği	(Özgün ve etkileyici olması, vb.)			
Sürenin Kullanımı	(Zamanı tam ve etkin kullanması)			
Tekrar ve özet	(Gerekli tekrarları yapma ve sunumu özetleme)			
Profesyonellik	(Profesyonel tutum ve görüşe sahip olma)			
TOPLAM				

ÖĞRENCİ RAPOR DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrenci Adı-Soyadı: Öğrenci No: Uygulama Alanı:			
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Yetersiz (0 puan)	Kısmen Yeterli (5 puan)	Yeterli (10 puan)
Raporun genel düzeninin sağlanması (Times New Roman, 12 punto, iki yana yaslama)			
Giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini içerecek şekilde yazılması			
Raporun kapsamlı şekilde hazırlanmış olması			
Uygulama alanından bahsedilmesi (yatan hasta sayısı, uygulama alanı özellikleri vb.)			
Gün içinde alana özgü gerçekleştirilen bakım uygulamalarının aktarılması			
Gün içinde öğrencinin katıldığı uygulamalara yer vermesi			
Etkileşimde bulunduğu sağlıklı/hasta bireylere özgü gözlemlerin paylaşılması			
Diğer sağlık ekibi üyelerine özgü gözlemlerin paylaşılması			
Uygulama günü/haftası sonunda kazanımlarını ifade etmesi			
Raporun belirtilen sürede ilgili öğretim elemanına teslim edilmesi			
Toplam Not (100 üzerinden)			

ÖĞRENCİ ÖDEV DEĞERLENDİRME FORMU

Öğrenci Adı-Soyadı:						
Öğrenci No:						
Ödev konusu:						
Ödevin teslim alındığı tarih:						
DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Çok iyi 10 puan	İyi 8 puan	Yeterli 6 puan	Kısmen yeterli 4 puan	Kısmen yetersiz 2 puan	Yetersiz 0 puan
Kapak Tasarımı: Çalışmanın içeriğini yansıtan ve uygun bir tasarım stili ile hazırlanan kapak kullanımı.						
Başlık Seçimi: Çalışmanın konusu ile uyumlu, dikkat çekici ve doğru bir başlık belirlenmesi.						
Düzen ve Erişim Kolaylığı: Çalışmanın düzenli bir yapıya sahip olması, yazı stiline tutarlı kullanılması ve bilgilere kolayca erişilebilmesi.						
Giriş Bölümü: Çalışmanın önemini vurgulayan, konuyu net bir şekilde tanıtan ve okuyucuyu bilgilendiren bir giriş kısmının yazılması.						
İçeriğin Doğruluğu ve Kapsamı: Konunun tam, doğru ve detaylı bir şekilde ele alınması, temel bilgilerin eksiksiz verilmesi.						
Kaynak Kullanımı: Konuyla ilgili farklı, güvenilir ve güncel kaynakların çalışmada yer alması.						
Materyal Kullanımı: Konuyu desteklemek amacıyla tablo, grafik ve şekil gibi görsellerin yeterli düzeyde ve uygun bir şekilde kullanılması.						
Sonuç Bölümü: Çalışmanın konusuyla uyumlu, genel bir değerlendirme ve sonuç çıkarımlarını içeren bir sonuca yer verilmesi.						
Kaynakça Yazımı: Kullanılan kaynakların uygun bir formatta listelenmesi ve içerikte kaynaklara uygun şekilde atıf yapılması.						
Kapak Tasarımı: Çalışmanın içeriğini yansıtan ve uygun bir tasarım stili ile hazırlanan kapak kullanımı.						
Toplam Not	100					

ÖĞRENCİ ARAŞTIRMA MAKALESİ İNCELEME FORMU

Adı ve Soyadı: Öğrenci No: Sorumlu Öğretim Elemanı:					
	Değerlendirme Puanı				
İşlem Basamakları	Zayıf puan 4	Geliştirilebilir puan 8	Yeterli Puan 12	İyi puan 16	Çok iyi puan 20
Literatür Taraması Yapabilme: Klinik veya saha uygulamalarına dair alan ve dersle ilgili güncel literatüre ulaşmak için etkin bir şekilde kaynak taraması yapabilme.					
Araştırma Makalesinin Değerlendirilmesi: Ulusal veya uluslararası dergilerde yayımlanan güncel bir araştırma makalesini, niteliği ve sonuçları açısından eleştirel bir bakış açısıyla inceleyebilme.					
Araştırma Raporunu Özetleme: Bir araştırma raporunun ana bölümlerini (problem, amaç, yöntem, bulgular vb.) kısaca özetleyerek hem arkadaşlarıyla hem de danışmanı ile etkili bir şekilde paylaşabilme.					
Araştırma Sonuçlarını Açık Sunma: Araştırma sonuçlarının ortaya koyduğu kanıtları, yeterli ve anlaşılır bir şekilde sunabilme.					
Araştırma Sonuçlarının Hemşirelik Uygulamasına Katkısı: Araştırma sonuçlarının hemşirelik uygulamaları açısından potansiyel katkılarını yorumlayarak profesyonel alanda kullanılabilecekliklerini değerlendirebilme.					
Toplam Puan (100)					

10.UYGULAMA SINAVI ÖĞRENCİ İSTASYON LİSTESİ

1. İSTASYON Doç.Dr.Esin CERİT	2. İSTASYON Dr.Öğr.Üyesi Hacer DEMİRKOL	3. İSTASYON Arş.Gör. Seher DÖNER

Doç.Dr. Esin CERİT
Dersin Sorumlu Öğretim Elemanı

Dersin Uygulama Sorumlusu

Doç.Dr. Esin CERİT

Dr.Öğr.Üyesi Hacer DEMİRKOL

Arş.Gör.Seher DÖNER

11.YOBÜ ARAŞTIRMA HASTANESİ RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ ROTASYONU					
	Tarih: 16.02.2026- 30.03.2026	13.03.2026- 18.05.2026		16.02.2026- 30.03.2026	13.03.2026- 18.05.2026
KLİNİKLER	(1. rotasyon)	(2. rotasyon)	KLİNİKLER	(1. rotasyon)	(2. rotasyon)
Genel Cerrahi	TUĞBA BOLAT ÖZLEM BULUT BERFİN CAN ÇİÇEK ÇALIŞ MUHAMMED EMİN ÇAYCI AYÇA ÇELİK	İREM SULTAN AKGÜL BÜŞRA AKKAN SALİH AKYOL AHMET YİĞİT ALBAYRAK İREM NUR ALİM	Ortopedi/Üroloji	BURAK BUĞRA KOÇSOY HATİCE NUR LEKESİZ YAPRAK MATUR MARYAM NADHEER YOUNIS MISKHO İRFAN ORTAÇ MEHMET BATUHAN OVAT	FURKAN ALTUN BEYZANUR ARS NAZIR KAAN ARSLAN ASLIHAN AYDOĞAN HİLAY AYÇA BAĞCI FİRDEVS BAHÇECİ
Kadın- Doğum	FATİMA BEYZA ÇELİK ZELAL DEMİR HATİCE KÜBRA DİLMEN SENANUR DOĞAN CEYLİN DUMAN HAVVANUR DUYGU	ZELİHA EREN ESMA FİDAN FATMA NUR GENÇAY FATMA NUR GÜLER BÜŞRA NUR GÜZEL ADUL İNANPOLAT	Çocuk Hastalıkları	NİDA ÖZAKTÜRK MELİKŞAH ÖZÇUR NİSANUR ÖZDEN GAMZE NUR PALİT MAKBULE PELTEK OMOBUKOLA TAIWO REUBEN	EFE KARAEVLİ SILA KARAOĞLAN GÖKÇE NUR KAYA SUDENAZ KAYA BURAK BUĞRA KOÇSOY HATİCE NUR LEKESİZ
Nöroloji/Beyin Cer.	ATACAN DÜZ BEYZA ERDOĞAN ZELİHA EREN ESMA FİDAN FATMA NUR GENÇAY FATMA NUR GÜLER	BERFİN CAN ÇİÇEK ÇALIŞ MUHAMMED EMİN ÇAYCI AYÇA ÇELİK FATİMA BEYZA ÇELİK ZELAL DEMİR	Dahiliye	DURDUN SİPAHİ MUSTAFA ŞAHİN SİNAN ŞANAL SILA ÜLGER TOLGA YAVUZ ATMACA GÖZDE YETER	BERAT BAKIRCI SECEM BAŞ AYŞE SILA BELEN FATMANUR BİLGİN TUĞBA BOLAT ÖZLEM BULUT
Göz/Göğüs Hast.	BÜŞRA NUR GÜZEL ADUL İNANPOLAT EFE KARAEVLİ SILA KARAOĞLAN GÖKÇE NUR KAYA SUDENAZ KAYA	HATİCE KÜBRA DİLMEN SENANUR DOĞAN CEYLİN DUMAN HAVVANUR DUYGU ATACAN DÜZ BEYZA ERDOĞAN	KVC/Kardiyoloji	ASİYE YILDIZ AYŞE NUR YILDIZHAN DEMET YILMAZ ELİF YILMAZ AYŞENUR YOSUN	YAPRAK MATUR MARYAM NADHEER YOUNIS MISKHO İRFAN ORTAÇ MEHMET BATUHAN OVAT NİDA ÖZAKTÜRK MELİKŞAH ÖZÇUR

ALT ROTASYONLAR

EKG/Kan Alma	İREM SULTAN AKGÜL BÜŞRA AKKAN	ELİF YILMAZ AYŞENUR YOSUN			
Üroloji Poliklinik	SALİH AKYOL AHMET YİĞİT ALBAYRAK	AYŞE NUR YILDIZHAN DEMET YILMAZ	Ortopedi Poliklinik	FİRDEVS BAHÇECİ	DURSUN SİPAHİ
Ameliyathane	İREM NUR ALİM FURKAN ALTUN	GÖZDE YETER ASİYE YILDIZ	Pediatric Poliklinik	BERAT BAKIRCI SECEM BAŞ	MAKBULE PELTEK OMOBUKOLA TAIWO REUBEN
Kritik Nöroloji İzlem	BEYZANUR ARS NAZIR KAAAN ARSLAN	SILA ÜLGER TOLGA YAVUZ ATMACA	Kardiyoloji Poliklinik	AYŞE SILA BELEN FATMANUR BİLGİN	NİSANUR ÖZDEN GAMZE NUR PALİT
Göğüs Hast. Polk.	ASLIHAN AYDOĞAN HİLAY AYÇA BAĞCI	MUSTAFA ŞAHİN SİNAN ŞANAL			

Sorumlu Öğretim Üyeleri

Doç.Dr. Esin Cerit: Ortopedi,Çocuk, Dahiliye, KVC/kardiyoloji + ortopedi poliklinik, pediatri poliklinik,kardiyoloji poliklinik, göğüs polk.

Dr. Öğr.Üyesi Hacer Demirkol:Genel cerrahi, kadın doğum, nöroloji, göz-göğüs +Kritik nöroloji,ameliyathane, üroloji polk, ekg /kan alma

T.C.

12.YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMASI ŞEHİR HASTANESİ GRUBU STAJ ROTASYONU

	1.ROTASYON	2.ROTASYON
	Tarih: 16.02.2026- 30.03.2026	13.03.2026- 18.05.2026
SERVİS	ADI - SOYADI	ADI - SOYADI
PALİYATİF BAKIM	ALİ SEFA ARSLAN PINAR TOPBAŞ HAZAL MEŞE BEYZA TAŞDEMİR RUKİYE KILIÇ KADRIYE ARI NURSENA PERVİN ÇALMAN	MERVE OYMAK ŞEVVAL ÖZDİN MERVE NUR SERİN FATMA NUR ŞAHİNOL BÜŞRA ÇİMEN CEREN DEMİR
DAHİLİYE	NEŞE YILDIZ MELİSSA HABERCİ BETÜL TÜRKDOĞAN YAĞMUR KORKMAZ YAĞMUR ÇAĞLA DEMİRCİ DÖNE İLAYDA MUTLU AZRA MENTEŞ	ALİ SEFA ARSLAN PINAR TOPBAŞ HAZAL MEŞE BEYZA TAŞDEMİR RUKİYE KILIÇ KADRIYE ARI NURSENA PERVİN ÇALMAN
GÖĞÜS SERVİSİ	MERVE OYMAK ŞEVVAL ÖZDİN MERVE NUR SERİN FATMA NUR ŞAHİNOL BÜŞRA ÇİMEN CEREN DEMİR	FEYZA NUR GÖKDEMİR ALİ ESAT DEMİRTAŞ ZEHRA BULUCU ESMA NUR ATEŞ SEREN KUŞ MEVHİBE GÜLEÇ
NÖROLOJİ SERVİSİ	ŞENGÜL YOZGATLI ELİF AKILLICA TUANA TÜRK NABİLA MOHAMED ADAN RÜMEYSA DEMİR ZEYNEP KÜÇÜK ŞEYDANUR KILIÇ	NEŞE YILDIZ MELİSSA HABERCİ BETÜL TÜRKDOĞAN YAĞMUR KORKMAZ YAĞMUR ÇAĞLA DEMİRCİ DÖNE İLAYDA MUTLU AZRA MENTEŞ

KARDİYOLOJİ SERVİSİ	ALİ ESAT DEMİRTAŞ ZEHRA BULUCU ESMA NUR ATEŞ SEREN KUŞ MEVHİBE GÜLEÇ FEYZA NUR GÖKDEMİR	ŞENGÜL YOZGATLI ELİF AKILLICA TUANA TÜRK NABİLA MOHAMED ADAN ZEYNEP KÜÇÇÜK RÜMEYSA DEMİR ŞEYDANUR KILIÇ
----------------------------	--	---

Sorumlu Öğretim Elemanı

ARŞ. GÖR. Seher DÖNER

13.RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ KAYNAK LİSTESİ

- Arabacı, L. B. (Ed.). (2022). Ruh Sağlığı ve Hastalıklarında Temel Hemşirelik Bakımı. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi.
- Arabacı, L. B. (2023). Olgularla Psikiyatri Hemşireliği. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi.
- Batmaz, M., & Gezgin Yazıcı, H. (Eds.). (2021). Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği. Ankara: Nobel Tıp Kitabevi.
- Çam, O., & Engin, E. (2014). Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.
- Yüksel, A., & Yılmaz, E. B. (2023). Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşirelik Bakım İlkeleri. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kum, N., & Aydın, N. (2018). Psikiyatri Hemşireliği. Ankara: Akademisyen Kitabevi.
- Özcan, N. K., & Gürhan, N. (2016). Psikiyatri Hemşireliği Uygulama Rehberi. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Townsend, M. C. (2017). Essentials of Psychiatric Mental Health Nursing (4th ed.). St. Louis, MO: Elsevier.
- Videbeck, S. L. (2023). Psychiatric-Mental Health Nursing (9th ed.). Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins.
- Varcarolis, E. M. (2022). Foundations of Psychiatric-Mental Health Nursing (9th ed.). St. Louis, MO: Elsevier.
- Halter, M. J. (2018). Varcarolis' Foundations of Psychiatric-Mental Health Nursing (8th ed.). St. Louis, MO: Elsevier.
- Stuart, G. W. (2013). Principles and Practice of Psychiatric Nursing (10th ed.). St. Louis, MO: Elsevier.
- Shives, L. R. (2012). Basic Concepts of Psychiatric-Mental Health Nursing (8th ed.). Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins.
- Fortinash, K. M., & Holoday Worret, P. A. (2012). Psychiatric Mental Health Nursing (5th ed.). St. Louis, MO: Mosby.
- American Psychiatric Association. (2022). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th ed., text rev.). Washington, DC: Author.
- World Health Organization. (2019). International Classification of Diseases 11th Revision. Geneva: Author.
- NANDA International. (2021). NANDA International Nursing Diagnoses (2021–2023). New York, NY: Thieme.
- Peplau, H. E. (1991). Interpersonal Relations in Nursing. New York, NY: Springer.
- Travelbee, J. (1971). Intervention in Psychiatric Nursing. Philadelphia, PA: F.A. Davis.

- Beck, A. T. (2011). *Cognitive Behavior Therapy: Basics and Beyond* (2nd ed.). New York, NY: Guilford Press.
- Yalom, I. D., & Leszcz, M. (2020). *The Theory and Practice of Group Psychotherapy* (6th ed.). New York, NY: Basic Books.
- Roberts, A. R. (2019). *Crisis Intervention Handbook* (4th ed.). New York, NY: Oxford University Press.

14.KANITLAR

RUH SAĞLIĞINA YÖNELİK SINIFLAMA SİSTEMLERİ VE KLİNİK REHBERLER

Kurum / Organizasyon	Sistem / Rehber	Türü	Güncel Versiyon	Kapsam	Klinik Kullanım
American Psychiatric Association	<i>Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5-TR)</i>	Tanı Sınıflama Sistemi	DSM-5-TR (2022)	Ruhsal bozukluk tanı kriterleri	Psikiyatrik tanılama, araştırma, akademik çalışmalar
World Health Organization	<i>International Classification of Diseases 11th Revision (ICD-11)</i>	Uluslararası Hastalık Sınıflaması	ICD-11 (2019–güncel)	Ruhsal ve davranışsal bozukluklar dahil tüm hastalıklar	Tanı kodlama, epidemiyoloji, sağlık politikası
NANDA International	<i>NANDA International Nursing Diagnoses</i>	Hemşirelik Tanı Sistemi	2021–2023	Hemşirelik tanıları	Psikiyatri hemşireliği bakım planı oluşturma
Nursing Interventions Classification	<i>Nursing Interventions Classification (NIC)</i>	Hemşirelik Girişimleri	7. Baskı	Hemşirelik müdahaleleri	Psikososyal girişim planlama
Nursing Outcomes Classification	<i>Nursing Outcomes Classification (NOC)</i>	Hemşirelik Sonuçları	6. Baskı	Bakım sonuç ölçütleri	Ruh sağlığı bakım değerlendirme
National Institute for Health and Care Excellence	<i>NICE Mental Health Guidelines</i>	Klinik Rehber	Güncel	Depresyon, şizofreni, bipolar bozukluk, OKB vb.	Kanıtı dayalı tedavi algoritmaları
World Health Organization	<i>mhGAP Intervention Guide</i>	Klinik Müdahale Rehberi	v2.0 (2016–güncel)	Birinci basamak ruh sağlığı	Düşük/orta gelirli ülkelerde uygulama

Kurum / Organizasyon	Sistem / Rehber	Türü	Güncel Versiyon	Kapsam	Klinik Kullanım
American Psychiatric Association	<i>APA Practice Guidelines</i>	Klinik Uygulama Rehberi	Güncel sürümler	Majör depresyon, bipolar bozukluk, şizofreni	Tedavi ve izlem standartları
Registered Nurses' Association of Ontario	<i>RNAO Best Practice Guidelines</i>	Hemşirelik Klinik Rehberi	Güncel	İntihar riski, kriz, travma	Kanıtı dayalı hemşirelik uygulaması
Substance Abuse and Mental Health Services Administration	<i>SAMHSA TIP Guidelines</i>	Klinik Rehber	Güncel	Bağımlılık ve eş tanı	Bağımlılık ve toplum ruh sağlığı uygulamaları
Türkiye Psikiyatri Derneği	<i>Türkiye Psikiyatri Derneği Tedavi Kılavuzları</i>	Ulusal Klinik Rehber	Güncel	Depresyon, bipolar bozukluk, psikoz, DEHB, afet ruh sağlığı vb.	Türkiye'ye özgü klinik standartlar (İki Uçlu Bozukluk Sağaltım Kılavuzu; Kitlesel Travmalar ve Afetlerde Ruhsal Hastalıkları Önleme, Müdahale ve Sağaltım Kılavuzu; Erişkinlerde DEHB Tanı ve Tedavi Kılavuzu; Psikiyatride Rapor Düzenleme Kılavuzu; İntihar Davranışına Müdahale Kılavuzu; Gebelikte ve Doğum Sonrası Dönemde Ruhsal Bozuklukların Sağaltım Kılavuzu)